

Estratègia mediterrània de Catalunya

MedCat 2030

Pla d'acció 2019-2022

Catalunya, país mediterrani

Generalitat
de Catalunya

© Generalitat de Catalunya

Departament d'Acció Exterior, Relacions Institucionals i Transparència

Setembre de 2019

SUMARI

Pàgina

PRESENTACIÓ	5
RESUM	7
INTRODUCCIÓ	11
Un procés d'elaboració participatiu	11
Plantejament i estructura de l'Estratègia	14
PART I. EL CONTEXT DE L'ESTRATÈGIA	17
1.1. Els espais mediterranis	19
1.2. El pes de la Mediterrània a Catalunya	26
1.3. Tendències i reptes	28
PART II. L'ESTRATÈGIA MEDITERRÀNIA DE CATALUNYA MedCat 2030	35
2.1. Visió i missió	37
2.2. Abast de l'Estratègia	38
2.3. El valor afegit per a l'acció exterior de Govern	39
2.4. Eixos i objectius estratègics	40
PART III. PLA D'ACCIÓ 2019-2022	47
3.1. Línies d'acció i iniciatives destacades	50
3.2. Governança	69
3.3. Seguiment i avaluació	70
ANNEXOS	73
Llista d'actuacions departamentals en curs. Any 2019	75
Llista d'acrònims	93

PRESENTACIÓ

La Mediterrània es renova des de sempre. No ha deixat mai de fer mudança. En els últims anys, però, el ritme i la magnitud dels canvis han generat crisis globals com la climàtica i han accelerat els desplaçaments humans en aquest espai comú, ple de singularitats i travessat una i altra vegada per la història.

Potser perquè, malgrat algunes percepcions que la volen perifèrica, la Mediterrània mai ha deixat de ser el centre de l'univers. Congrega tres continents, tres grans religions monoteistes i una identitat enllaçada entre la tradició i la renovació. Entre el llegat, el bescanvi i la interculturalitat.

En aquest escenari d'odissee, el Govern articula una Estratègia mediterrània proactiva i dinàmica, a partir dels valors democràtics, de pau, de solidaritat i bon govern; que se centra en les preocupacions de les persones. La idea d'una ciutadania mediterrània impulsa una visió a mitjà i llarg termini, que albira els reptes mundials des dels objectius del desenvolupament sostenible afermats en l'Agenda 2030.

Com a país mediterrani, obert i global, amb un compromís adreçat a l'acció, Catalunya no abjura de l'essència del ser, tot i prioritzar ara la necessitat del fer. Catalunya com a catalitzadora d'una comunitat en construcció, que defuig la idea de frontera —i de conflicte— i aposta per la Mediterrània com a frontissa, amb una mirada integral sobre les mobilitats.

La Catalunya que tria ser visiblement mediterrània amb la intenció d'atraure, projectar, intercanviar i tenir més incidència a l'Europa que volem, la de les persones.

La narrativa de l'Estratègia mediterrània es vincula a la diversitat i el diàleg, al veïnatge i l'associació. Estreny aliances en xarxa des de la riba occidental cap el nord, el sud i l'orient, per millorar els espais de relació, el coneixement mutu, el progrés i la innovació, sense oblidar les noves economies: circular, social, verda i blava.

Per no perdre l'àncora, el relat s'amara de la perspectiva de gènere i reclama la implicació de les institucions públiques, la ciutadania i el sector privat, tres navegants que han d'anar a l'una en un mar de singladures on queda molt a fer per definir-ne els confins. Perquè, a la Mediterrània, hi és tot.

Alfred Bosch i Pascual

Conseller d'Acció Exterior, Relacions Institucionals i Transparència

Catalunya és un país que tradicionalment ha contemplat la regió mediterrània com el seu àmbit natural de relacions i projecció. Cal renovar aquesta relació, dotant-la d'objectius per afrontar nous reptes cada cop més globals i contribuir des de Catalunya en la definició d'un model integrador, de cooperació i d'intercanvi amb els nostres veïns. Amb el llançament de l'Estratègia mediterrània de Catalunya, MedCat 2030, el Govern es dota d'una visió a mitjà i llarg termini, que s'alinea amb l'horitzó 2030 de l'agenda global, i d'un pla d'acció que destaca 116 iniciatives a impulsar en els pròxims quatre anys.

L'Estratègia s'emmarca en un context global, identificant les principals tendències, així com les oportunitats i amenaces que se'n desprenen per a Catalunya. Aspectes rellevants de l'agenda global com el canvi climàtic, la transició energètica, els riscos naturals, la gestió de les mobilitats i les crisis humanitàries ens interpel·len molt directament. Els reptes d'un model de creixement econòmic prou inclusiu per generar ocupació, així com el posicionament en un ordre mundial cada cop més competitiu, afecten les possibilitats i el marge de maniobra de la regió mediterrània en un futur.

Atenent a aquestes tendències, l'Estratègia identifica tres eixos. El primer, de compromís, promou un model regional per afrontar els reptes globals d'abast humà, social i econòmic que afecten la totalitat de la nostra acció exterior, advocant per un model transformador i de ciutadania mediterrània i apostant per un espai integrat com a motor de creixement inclusiu. Un segon, d'incidència, busca contribuir a l'impuls d'un nou projecte renovat per a la Mediterrània situant-la com a prioritat en les polítiques europees. El que defineix el tercer són les aliances, per aportar visibilitat, incentivar les relacions i els intercanvis i projectar i acostar la Mediterrània a la societat catalana.

Necessitem crear espais d'intercanvis, de bones pràctiques i de coneixement, que permetin unes relacions bidireccionals, de complicitats i vincles entre actors. El desplegament de plans i d'acords, així com el reforç de la projecció exterior en àmbits centrals com el cultural o les relacions comercials, entre d'altres, ens ajudarà a internacionalitzar un model obert i dinàmic de Catalunya.

Mireia Borrell i Porta

Secretària d'Acció Exterior i de la Unió Europea

RESUM

1 La Mediterrània és una prioritat per a l'acció exterior catalana. Per aquest motiu, en el Pla estratègic d'acció exterior i de relacions amb la Unió Europea 2019-2022, el Govern de Catalunya estableix que l'impuls i la renovació de la visió catalana sobre la Mediterrània esdevé una condició necessària per projectar l'acció mediterrània del Govern. El Pla preveu l'elaboració de l'**Estratègia mediterrània de Catalunya, MedCat 2030**, i el desplegament d'un **Pla d'acció 2019-2022** que permeti renovar i reforçar la visió catalana sobre la Mediterrània.

2 Per definir el contingut d'aquesta Estratègia, s'ha procedit en tres fases que han implicat tots els departaments de la Generalitat de Catalunya, així com actors de la societat civil i experts: anàlisi del pes de la Mediterrània a Catalunya i de les actuacions departamentals en curs, consulta sobre les tendències globals i els reptes en clau mediterrània per a Catalunya, i identificació dels objectius i línies d'acció a desplegar.

3 L'Estratègia mediterrània de Catalunya, MedCat 2030, és una eina a mitjà i llarg termini: estableix una visió, uns eixos i uns objectius estratègics. El seu horitzó 2030 s'alineja amb l'agenda europea i internacional, amb especial referència a l'Agenda 2030 per al desenvolupament sostenible.

4 A l'hora de considerar el context de l'acció exterior de Catalunya a la Mediterrània, cal tenir en compte l'heterogeneïtat i la riquesa del conjunt de la regió, que abasta espais i dinàmiques de relació molt diferents entre si i alhora complementàries. Per a Catalunya, hi ha diferents espais de referència: la mediterraneïtat que correspon a un espai intern i en construcció i la Mediterrània en el seu conjunt, com a espai d'associació i partenariat. Encara, en el marc europeu, la Mediterrània del sud d'Europa es constitueix com un espai emergent d'innovació i competitivitat, mentre que la Mediterrània occidental representa l'espai proper d'aliances i xarxes a consolidar. Una estratègia global ha de desplegar instruments que s'adaptin a la realitat d'aquest context.

5 Per preparar l'Estratègia MedCat 2030, s'ha dut a terme una diagnosi sobre les principals fortaleses i debilitats de Catalunya a l'entorn de la Mediterrània. Algunes dades n'il·lustren el pes a Catalunya en diferents sectors d'oportunitat socials, culturals i econòmics.

Destaca la importància dels vincles humans. Un 21% del total de residents estrangers a Catalunya provenen de la riba sud de la Mediterrània; la Mediterrània representa un 28% de la totalitat de la cooperació catalana al món (2017). Gairebé un 25% de la mobilitat universitària té com a origen un país mediterrani, si bé la majoria és a països de la riba nord. Actualment una trentena de centres, institucions internacionals i xarxes dedicades exclusivament a la Mediterrània tenen seu a Catalunya. Així mateix, les relacions amb la Mediterrània representen el 32,7% del comerç exterior a Catalunya (2017), amb sectors com l'agroalimentari, en el qual Catalunya ha exportat en els últims anys un 25% més del que importa a tota la Mediterrània. Amb Barcelona com el port més important en volum de passatgers, Catalunya és el *hub* logístic intermodal més gran del sud d'Europa, i la Mediterrània representa un 28% del total del volum mogut als ports catalans.

6 A partir d'una consulta amb més de 250 experts, actors polítics, institucionals, econòmics i socials, s'han identificat les tendències globals i els riscos i les oportunitats en què aquestes es tradueixen a l'espai mediterrani, alhora que se n'han deduït unes recomanacions per a l'elaboració de l'Estratègia mediterrània de Catalunya.

Entre d'altres, s'ha exposat com anem cap a una Mediterrània més africana i més urbana, amb els reptes que això planteja en termes de prestació de serveis públics, habitatge i transport. El canvi climàtic conforma un dels reptes més importants, en ser l'espai mediterrani especialment vulnerable, degut a l'elevat estrès hídric que ja pateix en l'actualitat i a la importància de models d'adaptació a la transició energètica especialment sensibles per a alguns països exportadors a la Mediterrània. La creixent inestabilitat i una situació extremadament sensible en matèria de seguretat ha propiciat polítiques d'estabilització i securització en detriment de la prioritat en democratització i el desenvolupament humà. En el pla econòmic s'ha subratllat com les diferències entre els mercats riberencs no afavoreixen la visió regional integrada, i com l'absència d'estratègies de col·laboració estables a escala regional en sectors clau situa la Mediterrània en desavantatge competitiu respecte d'altres regions emergents. Alhora, un model de creixement econòmic poc inclusiu en algunes de les economies de la conca propicia que el capital humà, cada cop més format, no es tradueixi en oportunitats d'ocupació sostenible i de qualitat, en particular per a la població jove i femenina. Tot i així, l'emergència de nous models econòmics (verda, circular, blava i social) són una oportunitat de primer ordre en aquest objectiu de transformació i competitivitat global. D'altra banda, l'emergència d'Àfrica tant en termes demogràfics com geopolítics pot portar a una Mediterrània menys mediterrània, o ser interpretada com una oportunitat per enfortir els vincles entre Europa i Àfrica Subsahariana i el nord

d'Àfrica, amb la Mediterrània com a espai de transició i diàleg. Finalment, s'ha posat de relleu com Europa afronta el repte de continuar erigint la seva singularitat com a actor global a la Mediterrània, i com el repte més important és establir unes relacions euromediterrànies que suposin un valor afegit per al posicionament internacional de la regió.

7 Com a conseqüència de les potencialitats i reptes destacats, el Govern de Catalunya aporta una visió a llarg termini que aposta per una comunitat mediterrània innovadora, intercultural i inclusiva, i promou una estratègia renovada que contribueixi a un canvi necessari en l'enfocament de les relacions mediterrànies, en el marc dels objectius de l'Agenda 2030.

8 L'Estratègia MedCat 2030 identifica **tres eixos i set objectius estratègics**, a desplegar en tres plans d'acció quadriennals successius. Aquests eixos són:

- El **compromís** amb els reptes globals, promovent un model regional per incidir en els reptes d'abast humà, social i econòmic que afecten la totalitat de l'acció exterior. Aquest eix subratlla els objectius següents:
 - Participar en l'agenda global a la Mediterrània;
 - Advocar per un model transformador i de ciutadania mediterrània, i
 - Apostar per un espai integrat intel·ligent i sostenible com a motor de creixement inclusiu.
- La **incidència** i un projecte renovat, contribuint a l'impuls d'un nou projecte europeu per a la Mediterrània. D'aquest eix es desprenen els objectius següents:
 - Ampliar la capacitat d'incidència de Catalunya, i
 - Situar la Mediterrània com a prioritat en les polítiques europees.
- Unes **aliances** per a la projecció i l'intercanvi, aportant visibilitat, incentivant les relacions i els intercanvis i projectant i acostant la Mediterrània a la societat catalana. Aquest eix té com a objectius:
 - Promoure Catalunya com a *hub* mediterrani, i
 - Internacionalitzar i projectar Catalunya.

9 L'Estratègia, entesa com un procés a llarg termini, inclourà tres plans d'acció successius, cadascun a impulsar en quatre anys. Aquests plans pluriennals busquen desplegar i difondre l'Estratègia; coordinar l'acció mediterrània dels departaments; prioritzar línies d'acció en un període de quatre anys; capitalitzar les actuacions en curs i previstes, i identificar noves iniciatives o potencials.

10 El primer **Pla d'acció 2019-2022** s'articula en **20 línies d'acció** i subratlla **116 iniciatives destacades**. Així mateix, el Pla identifica més de 250 actuacions dels diferents departaments, en curs l'any 2019.

11 Per assegurar la capacitat de resposta i la coordinació de l'Estratègia, s'ha previst un sistema de governança que garanteix la participació dels actors, les institucions i dels departaments de la Generalitat de Catalunya, amb un grup de treball interdepartamental i una plataforma MedCat d'actors i experts, amb el suport del Departament d'Acció Exterior, Relacions Institucionals i Transparència, per mitjà de la Secretaria d'Acció Exterior i de la Unió Europea.

12 Finalment, s'ha elaborat un sistema de seguiment i avaluació de l'acompliment del desplegament de l'Estratègia i els seus objectius. Aquesta avaluació serà una eina de transparència i visibilitat que permetrà comunicar els resultats obtinguts periòdicament i promoure la participació dels agents interessats. D'altra banda, permetrà avaluar el grau d'efectivitat en el desplegament de l'Estratègia i el seu impacte, aportant els elements de millora dels instruments i dels recursos a aportar-hi.

INTRODUCCIÓ

La Mediterrània és una prioritat per a l'acció exterior catalana. Per aquest motiu, en el Pla estratègic d'acció exterior i de relacions amb la Unió Europea 2019-2022, el Govern de Catalunya estableix que l'impuls i la renovació de la visió catalana sobre la Mediterrània esdevé una condició necessària per projectar l'acció mediterrània del Govern. Com a resultat d'aquesta vocació europea i mediterrània, el Govern presenta l'Estratègia mediterrània de Catalunya, MedCat 2030 i el desplegament del seu Pla d'acció 2019-2022. El Departament d'Acció Exterior, Relacions Institucionals i Transparència, a través de la Secretaria d'Acció Exterior i de la Unió Europea, serà el responsable del seu desplegament.

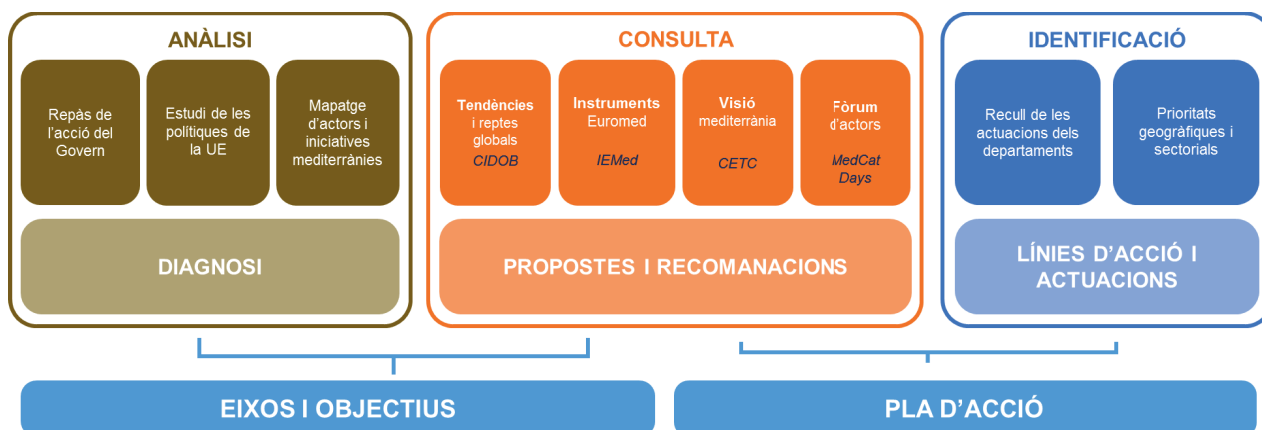
Un procés d'elaboració participatiu

El procés d'elaboració de l'Estratègia s'ha basat en la combinació d'una doble lògica: d'una part, **consultiva**, sobre tendències i instruments, en la qual s'han mobilitzat destacats actors i experts de la Mediterrània a casa nostra, i, de l'altra, un exercici de **concertació** per part de les unitats del Govern que treballen sectorialment en l'entorn mediterrani.

Aquest enfocament complementari respon a la voluntat de l'Estratègia d'aportar elements renovadors i d'incidència en l'elaboració de polítiques, tot desplegant línies d'actuació que responguin a les capacitats i la voluntat institucional.

Així, l'Estratègia no és ni una observació estàtica del context estratègic de Catalunya ni una mera enumeració d'actuacions existents o previstes, sinó que presenta una **proposta transversal i proactiva** al servei de l'acció exterior a la Mediterrània. L'estabilitat del nucli de l'Estratègia al llarg de tot el període i l'adaptació progressiva de les línies d'acció i les actuacions en el temps, permeten articular una acció exterior flexible però amb continuïtat a partir de la visió definida.

Per definir el contingut de l'Estratègia, s'ha procedit en tres fases: **anàlisi**, **consulta** i **identificació**.

Gràfic 1 Procés d'elaboració de l'Estratègia

Primera fase (2017/2018)

La primera fase va consistir en una anàlisi i un mapatge de les relacions i intercanvis, l'acció desenvolupada pel Govern, així com les línies de les polítiques europees a la regió i els seus principals instruments. Això ens ha permès elaborar una diagnosi sobre el pes de la Mediterrània en les relacions de Catalunya a la regió, identificar els actors catalans interessats, analitzar la naturalesa dels instruments europeus i les dinàmiques que hi són associades i valorar les actuacions realitzades.

Al final de la diagnosi es van identificar les fortaleses i debilitats en **7 àmbits d'actuació** i es va fer un mapatge dels programes, de les principals institucions i de les iniciatives impulsades pel Govern a la Mediterrània. **El mapatge d'institucions i principals programes** va identificar fins a 28 institucions internacionals, centres i xarxes públiques i privades i programes d'abast exclusivament mediterrani amb seu a Catalunya. D'altra banda, i pel que fa l'**acció del Govern**, actualment s'està duent a terme més de 250 actuacions en aquest espai mediterrani.

Segona fase (2019)

Aquesta fase va consistir en la consulta amb experts i actors, i s'han identificat **les tendències globals** a partir de l'anàlisi de la situació actual, i els riscos i oportunitats en què es tradueixen a l'espai mediterrani, i s'han determinat els marges d'incidència de Catalunya en els diferents àmbits.

Aquesta consulta va mobilitzar 250 actors i experts i es va articular en cinc seminaris: tres liderats pels principals centres de pensament a Catalunya (CIDOB, IEMed i CETC); la trobada amb experts del sud de la Mediterrània organitzada amb motiu de la reunió anual de la xarxa Euromesco, i el Fòrum Catalunya Mediterrània, que agrupa els principals programes, projectes i xarxes d'aquest àmbit.

■ Fòrum Catalunya Mediterrània 2030	4 i 5 de febrer 2019
■ Tendències globals i reptes estratègics de la Mediterrània	CIDOB, 12 de febrer 2019
■ Cooperació euromediterrània i partenariat	IEMed, 19 de febrer 2019
■ Renovar la visió de Catalunya a la Mediterrània	CETC, 1 de març 2019
■ Societat civil al sud de la Mediterrània	IEMed, 17 de juny 2019

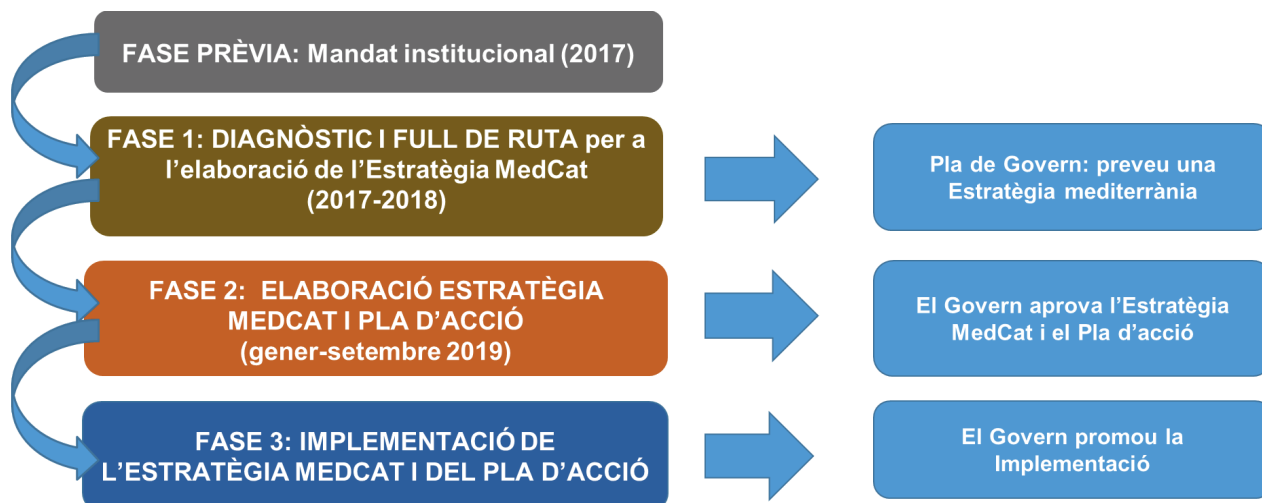
Taula 1 Calendari dels seminaris organitzats

A partir dels resultats de la diagnosi sobre el pes de la Mediterrània a Catalunya, i de l'anàlisi de les tendències internacionals que afecten l'acció exterior a la regió i els reptes per a Catalunya, s'han validat els tres eixos estratègics i s'han establert els objectius estratègics sobre els quals es desplegarà tota l'Estratègia.

S'ha procedit també, d'acord amb els principis de participació establerts a la Llei 16/2014, d'acció exterior i de relacions amb la Unió Europea, i al Decret 207/2015, que desplega els mecanismes de participació, a crear **un grup de treball interdepartamental** de l'Estratègia mediterrània en el marc de la Comissió Interdepartamental d'Acció Exterior i de Relacions amb la Unió Europea, integrat per representants de tots els departaments del Govern, i constituït el 10 d'abril de 2019.

Tercera fase (2019)

El Govern aprova i promou el desenvolupament de l'Estratègia i la implementació del Pla d'acció per al període 2019-2022.

Gràfic 2 Fases de l'elaboració de l'Estratègia

Plantejament i estructura de l'Estratègia

L'Estratègia MedCat 2030 estableix una visió i una missió a mitjà i llarg termini. El seu horitzó 2030 s'alinea amb l'agenda europea i internacional, amb especial referència als Objectius de Desenvolupament Sostenible.

L'Estratègia s'apuntala en tres eixos estratègics que marquen una voluntat a llarg termini de donar respostes als principals reptes de Catalunya i la Mediterrània en el context internacional.

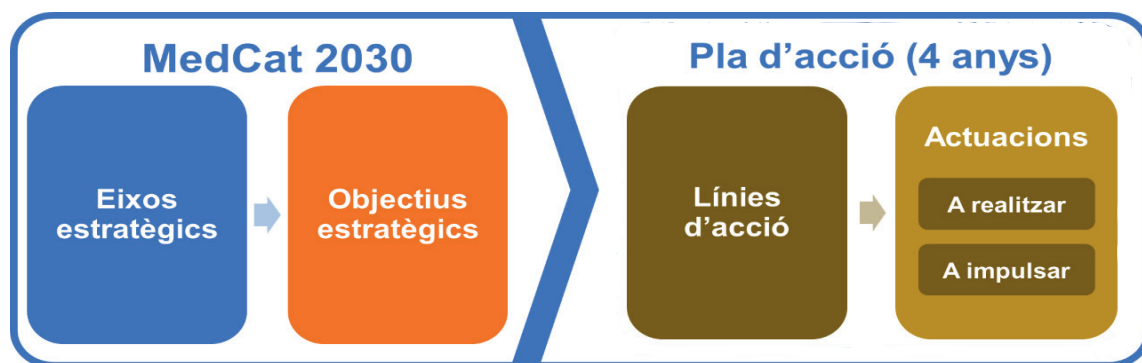
L'Estratègia es desplegarà a través **dels plans d'acció**, desenvolupats cada quatre anys i que seran l'instrument que garanteix la coherència entre les diferents actuacions governamentals en el marc de l'acció exterior del Govern a la Mediterrània. **El Pla d'acció 2019-2022** és el primer dels tres plans previstos en el marc de l'Estratègia. El seu horitzó a mitjà termini s'alinea amb l'horitzó del Pla estratègic d'acció exterior 2019-2022.

Per una part, els plans quadriennals despleguen els objectius estratègics a través de les **línies d'acció** que hi són previstes, de les quals deriven **les iniciatives destacades a realitzar durant el període d'implementació**. Aquestes línies d'acció donen resposta a les tendències, necessitats i oportunitats assenyalades en les tendències i els reptes mediterranis per a Catalunya.

Entre aquestes iniciatives destacades, atenent a les potencialitats però també a les mancances en l'acció de govern en curs, el Pla d'acció identifica les previstes com les futures a impulsar que cobreixen àmbits dels objectius estratègics a reforçar en el marc de l'Estratègia. Així mateix, s'annexen les actuacions en curs.

D'aquesta manera, amb aquest exercici, el Pla d'acció quadriennal pretén ser un instrument al servei de les polítiques públiques que contribueixi a:

- aportar valor i capitalitzar les actuacions previstes i impulsar i donar suport a noves actuacions en el marc de les línies d'acció
- valorar i definir iniciatives futures de valor estratègic identificades com a destacades
- facilitar espais d'intercanvi, assistència i informació, i mobilitzar els instruments de l'acció exterior per desplegar l'Estratègia mediterrània.

Gràfic 3 Estructura de l'Estratègia

PART I. CONTEXT DE L'ESTRATÈGIA

PART I. CONTEXT DE L'ESTRATÈGIA

1.1. Els espais mediterranis

A l'hora d'emmarcar el context de l'acció exterior del Govern de Catalunya a la Mediterrània, es té present, en primer lloc, la perspectiva geogràfica, que inclou els territoris riberencs de la conca mediterrània. En segon lloc, les relacions que s'estableixen en l'àmbit euromediterrani, el sud d'Europa i la Mediterrània occidental, que creen espais amb dinàmiques pròpies. En aquest marc, el Govern desplegarà els instruments i recursos que s'adaptin a la realitat d'aquests contextos.

La identificació mediterrània de Catalunya: un espai en construcció

La idea de construcció de la Mediterrània és un tret característic de Catalunya que tradicionalment ha actuat com a valor afegit de la seva projecció exterior. Evocada com a referència històrica i de valors compartits, d'espai obert i de diversitat, a Catalunya la Mediterrània s'identifica sobretot com una **geografia i un ecosistema** que té en la sostenibilitat el seu tret distintiu. Catalunya se situa al sector nord-occidental d'un dels cinc "mediterranis" bioclimàtics que hi al món (Austràlia, Xile, Califòrnia, Sud-àfrica i la Mediterrània). D'aquesta manera, la Mediterrània del paisatge del vi i de l'olivera, de les ciutats compactes i les relacions humanes, del clima i del mar, definiran el que es denomina la Catalunya mediterrània. Cultura i paisatge conformen el concepte de mediterraneïtat que, per a Catalunya, té un valor afegit en termes de **projecció i d'atracció**, ja que inclou unes percepcions inherents sobre l'estil de vida, la creativitat cultural o la gastronomia, aspectes que s'identifiquen i formen part del model de **marca Mediterrània**.

El concepte de mediterraneïtat té per a Catalunya un valor afegit en termes de projecció i d'atracció, ja que inclou unes percepcions inherents sobre l'estil de vida, la creativitat cultural o la gastronomia.

La posició **geogràfica de Catalunya** a la Mediterrània actua com a valor afegit i element dinamitzador. Catalunya compta amb un nombrós entramat d'actors i programes, i d'iniciatives mediterrànies, algunes de les quals amb la seva seu internacional o europea a casa nostra. En aquest àmbit, Barcelona és percebuda com a capital mediterrània. Aquesta centralitat proporciona a Catalunya una de les claus que li permeten tenir la voluntat de liderar un impuls integrador per a una Mediterrània renovada.

En un entorn fragmentat i complex com és la Mediterrània, aquesta integració passaria per definir les característiques compartides, moltes d'aquestes associades a aspectes de dinamisme i **creativitat cultural**.

Catalunya està situada a la Mediterrània, i en aquesta geografia a què pertanyem, els **moviments de persones** en formen part. Mentre la Mediterrània frontera crea desafecions, en una societat catalana, cada cop més diversa i amb gran implicació cívica, afloren els valors de l'intercanvi, l'acollida i la interculturalitat com a trets mediterranis que ens interpel·len com a ciutadans europeus. Així mateix, en un moment d'auge dels discursos xenòfobs i extremistes a totes dues ribes, el desenvolupament d'una narrativa mediterrània vinculada al concepte de diversitat, ciutadania i diàleg implica tant la ciutadania i els mitjans de comunicació com les institucions públiques.

Precisament aquesta idea de relació i intercanvi, de fluxos i diversitat, defineix una dimensió mediterrània a Catalunya basada en la pertinença a un espai dinàmic, més que no pas en termes essencialistes. El que podríem denominar com a **comunitat mediterrània en construcció** no és una idea abstracta, sinó que defineix les oportunitats i avança amb projectes. D'aquí ve la necessitat d'intensificar els instruments que promoguin l'intercanvi i la reciprocitat a una i altra riba, així com a escala de la Mediterrània occidental i el Llevant. I és així que el lema "units en la diversitat" al qual apel·la la Unió Europea es podria adoptar també per a la identificació d'aquesta comunitat mediterrània.

L'Europa mediterrània: un espai d'innovació

El sud d'Europa ha mantingut en la frontissa mediterrània els seus reptes més importants, lligats a la seva condició geogràfica meridional respecte del centre europeu. Hi destacarien aquells derivats de la situació perifèrica que comparteixen i que sobretot afecten als aspectes de connectivitat, cohesió dels seus territoris, sostenibilitat del model productiu i sectors clau en competitivitat com el model turístic i l'agroalimentari. Darrerament, els fluxos i les migracions s'han constituït en prioritats humanitàries i de gestió per als territoris i les societats del sud d'Europa.

Tot i la complexitat d'un arc mediterrani europeu amb interessos i característiques ben diferents, cal subratllar l'interès de **la cooperació territorial entre les regions del sud d'Europa**, esperonades per uns programes europeus que aspiren a treballar els àmbits de la cohesió, la sostenibilitat i la competitivitat.

Cal valorar la incidència positiva que aquest espai meridional pot aportar en la construcció del projecte europeu si tragués profit de les seves potencialitats i fomentés els valors **d'innovació i creativitat**.

La promoció de models de negoci que generin valor compartit, com l'ambiental, el social i l'econòmic obren noves oportunitats per a la col·laboració mediterrània. L'impuls de models d'innovació social que apostin per una cogestió responsable i sostenible dels recursos suposa un motor per a un desenvolupament més sostenible i inclusiu de tota la conca. La diversitat i proximitat geogràfica del sud d'Europa es presta al desplegament **d'innovacions tecnològiques i digitals centrades en els ciutadans** en àrees com la salut, la mobilitat, l'administració pública, l'educació o l'economia blava. La col·laboració entre les regions del sud d'Europa en matèria d'innovació social pot capitalitzar els resultats dels projectes que ja s'estan duent a terme en el marc dels programes europeus i de cooperació regional en curs.

Cal valorar la incidència positiva d'un espai meridional europeu que fomenta els valors d'innovació i creativitat i aporta nous paradigmes en la construcció i el reforçament d'un espai europeu cohesionat.

La Mediterrània europea conforma un espai de relacions entre la xarxa d'actors multinivell (estats, ens subestats i locals, actors, societat civil) que configuren un entramat potenciador de sinergies, aliances euroregionals i relacions. Una estratègia coherent a Europa, que posi en valor aquesta perspectiva territorial diversa, resulta del tot fonamental per a Catalunya, la qual pot beneficiar-se del creixement compartit al sud d'Europa, així com del paper a jugar per part dels actors **euroregionals i transfronterers** que impulsen la cooperació reforçada en àmbits sectorials claus. Una condició necessària per beneficiar-se d'aquestes potencialitats és un espai integrat i inclusiu de creixement que aposti pel policentrisme i les àrees àmplies que es beneficien de la infraestructura i la dotació tecnològica de les ciutats i territoris intel·ligents. Des de Catalunya s'aposta per posar en valor les sinergies existents promogudes a través de les xarxes i per treballar en estructures multinivell que aportin valor afegit i n'ampliïn la incidència amb una visió de conca.

LA MEDITERRÀNIA EN XARXA

Des de la seva posició central, Catalunya desplega una activitat de rellevància a través de la participació activa en les xarxes euroregionals, transfrontereres i transnacionals en les quals participa.

Pel que fa a l'àmbit transfronterer, Catalunya és membre de la Comunitat de Treball dels Pirineus (CTP) juntament amb les regions pirinenques espanyoles i franceses. Catalunya ha contribuït activament en el desplegament de l'Euroregió Pirineus Mediterrània, una àrea de cooperació reforçada juntament amb Occitània i les Illes Balears. En dimensió d'incidència europea, Catalunya treballa activament en la Conferència de Regions Perifèriques i Marítimes i la seva Comissió Intermediterrània (CIM-CRPM), i forma part del seu buró polític. La participació catalana des del 1985 en aquest lobby potent europeu ens permet influenciar molt directament les polítiques de la Unió Europea sobre cohesió, marítimes, transport, migració i canvi climàtic.

Catalunya dona suport a l'Aliança per la Cooperació a la Mediterrània impulsada per la CRPM, l'Euroregió Pirineus Mediterrània, Medcities, Arc Llatí i l'Estratègia Adriàtica-Jònica.

A escala europea, la participació de Catalunya en xarxes com l'Assemblea de les Regions d'Europa (ARE), en la qual assumeix la Vicepresidència en Cooperació Interregional i Afers Mediterranis, suposa així mateix una tasca d'impuls en matèria de temes rellevants en àmbits com la mobilitat professional dels joves, l'economia blava i el model d'integració intercultural català, obrint possibilitats per a l'establiment de xarxes a escala europea i amb projecció mediterrània. El Govern de Catalunya dona suport a la plataforma d'experts en canvi climàtic i ambiental a la Mediterrània (MedECC), en la qual participen més de 450 científics de diverses disciplines d'arreu de la Mediterrània i en el marc de la qual està elaborant un informe de referència sobre l'impacte del canvi climàtic a la Mediterrània.

La Mediterrània occidental: un espai en consolidació

La proximitat geogràfica i intensitat d'interessos recíprocs de la Mediterrània occidental articula un espai de connectivitat i intercanvi que proporciona centralitat a Catalunya i en potencia la capacitat de maniobra i de lideratge.

La Mediterrània occidental, com a subregió amb una forta dinàmica pròpia i ben delimitada geogràficament, inclou els cinc països de l'Europa sud-occidental (Portugal, Espanya, França, Itàlia i Malta) i els cinc països del Magrib (Mauritània, Marroc, Tunis, Algèria i Líbia). Aquesta zona s'ha erigit com un referent de cooperació multilateral i bilateral des dels anys 90. A diferència de la Mediterrània oriental, a la Mediterrània occidental s'han establert instruments permanents de cooperació subregional. El cas més destacat el constitueix el Diàleg 5+5, que amb un format intergovernamental ha anat ampliant progressivament els àmbits sectorials de cooperació.

La posició de Catalunya en els fluxos globals i mediterranis de connectivitat passa per prioritzar la consolidació de la Mediterrània occidental com a espai d'intercanvi euromediterrani i global.

En aquesta lògica s'inscriu la iniciativa d'articular estratègies macroregionals i de conca a la Mediterrània occidental. Un espai de relacions institucionals renovades que es completa amb els programes i les iniciatives europees que es despleguen sobretot en matèria d'**economia blava i marítima**. Aquesta representa un sector de primera magnitud, amb més de 200 ports i terminals, 200 milions d'estades turístiques a les zones costaneres, 700 milions de tones de mercaderies i 481 zones marines protegides. Catalunya és avui una potència marítima mitjana en aquest àmbit euromediterrani, però amb l'ambició de dotar-se d'una política marítima integrada adaptada a la realitat del país, ha aprovat recentment la seva Estratègia marítima. Les iniciatives en aquest sector, en les quals Catalunya juga un paper de lideratge important, el seu àmbit d'acció i els beneficis potencials es podrien estendre fàcilment més enllà d'aquesta subconca.

La recuperació de l'esperit de col·laboració multilateral i multinivell i la cooperació territorial en el marc del treball en xarxes, és imprescindible per donar impuls a un desenvolupament obert i inclusiu de l'espai mediterrani i especialment occidental. Les sinergies per a la Mediterrània occidental permetrien l'establiment de mecanismes sòlids de coordinació. Per dur a terme aquesta estratègia, és necessària una integració gradual, sobre la base d'iniciatives concretes dels actors interessats que reforcin l'espai de la Mediterrània occidental i que permetin avançar en una integració real.

EL FUTUR DE LA MACROREGIÓ MEDITERRÀNIA

Les estratègies macroregionals han estat creades per facilitar l'aplicació transnacional de les polítiques i per millorar la competitivitat i el desenvolupament socioeconòmic del territori. Actualment hi ha quatre estratègies macroregionals a la UE: mar Bàltic, regió Adriàtica-Jònica, regió del Danubi i regió alpina.

La nova iniciativa WestMED, llançada per la Comissió Europea, és una mostra del dinamisme dels actors i la potencialitat dels programes i xarxes que podrien ser impulsors d'un espai mediterrani macroregional. El dinamisme de les xarxes i actors mediterranis no va en sintonia amb els actuals instruments europeus de governança multinivell. El repte per a l'establiment d'una macroregió mediterrània passa per incentivar els instruments que permetin millorar el potencial de les estratègies macroregionals mitjançant la definició de necessitats específiques, impulsant solucions conjuntes i creant xarxes de participació entre autoritats i interlocutors socials i empresarials.

D'Europa a la Mediterrània: un espai d'associació

La Generalitat de Catalunya reafirma el seu compromís plenament europeista i mediterrani, prioritzant les relacions amb els seus veïns del sud i de la regió per impulsar sinergies i coneixement mutu i legitimar el compromís amb les societats d'ambdues ribes de la Mediterrània. La pertinença a la UE ens permet compartir un projecte més enllà de les relacions bilaterals i, alhora, oferir **el valor del veïnatge i l'associació**: una relació entre iguals en un espai mediterrani de cooperació que integra la dimensió sud. L'acció exterior europea aborda aquest espai amb programes regionals d'abast euromediterrani amb una política específica per als seus veïns del sud i impulsa les relacions institucionals i d'incidència sectorial en el marc de la Unió per la Mediterrània (UpM). El reforçament dels programes de cooperació territorial euromediterranis i el progressiu establiment d'una macroregió amb visió de conca reforçaria aquest enfocament integrat.

Després de l'onada de mobilitzacions populars que la riba sud ha experimentat des del 2011, l'ordre regional a la regió ha patit forts viratges que l'han convertit en un escenari més complex de descodificar i d'interpretar. I és en aquest context que el projecte europeu a la Mediterrània, que privilegiava una visió multilateral i de reforçament de la integració econòmica regional mediterrània, es veu interpel·lat. La prioritat de fomentar relacions sòlides i eficaces amb els països veïns de la Mediterrània sud i est (Algèria, Egipte, Israel, Jordània, Líban, Líbia, Marroc, Territoris Palestins, Síria, Tunísia, Turquia) passa per l'objectiu de promoure canvis que reverteixin en una **transformació profunda de la regió**.

La Mediterrània continua sent central, i cal tenir en compte el valor afegit que té per a aquest espai la integració europea, per propiciar **una perspectiva compartida, d'apropiació** i d'impuls d'instruments

L'esperit europeu i mediterrani de Catalunya pot esdevenir un estímul per contribuir precisament que la Mediterrània jugui un paper central en les polítiques europees com a espai compartit i de valor afegit.

multilaterals. En el context actual, caldrà valorar com afectaran les tendències a la fragmentació (nord-sud, est-oest) en les polítiques europees a la regió i en la prioritització dels principis de resiliència i reciprocitat que s'han instaurat en les polítiques de la Unió Europea a la regió. Aquestes dues qüestions, **transformació i integració**, resulten eixos bàsics a l'hora d'abordar el futur del compromís per a un espai compartit europeu i mediterrani.

La construcció d'aquest espai ha de tenir en compte la percepció que té el conjunt de la ciutadania europea i mediterrània dels reptes als quals s'enfronta la Mediterrània. Cal tenir ben present el valor del dinamisme innegable de molts actors socials, econòmics i culturals de la riba sud, que, amb el seu impuls, estan aconseguint obrir debats sobre qüestions lligades a la llibertat, la participació o el gènere, entre d'altres. Aquests actors ens demanen un compromís en aquest espai geogràfic, cultural i econòmic compartit, amb una associació que aporti respostes als desafiaments de fons plantejats per les societats d'aquesta conca. I, si bé és cert que l'aproximació de naturalesa defensiva de les polítiques actuals pot resultar contradictòria amb la projecció dels valors de la Unió Europea a la regió, també és cert que aquesta aproximació té el potencial d'ajudar a construir comunitats compromeses de ciutadans del nord i del sud. La idea d'una **ciutadania mediterrània** pot ser la clau per tornar a posar a l'agenda política la qüestió dels drets i les llibertats i els reptes compartits. Teixir aliances i complicitats per a una visió de canvi amb un rol de les persones i les institucions que hi són més properes. En aquest context, l'esperit europeu i mediterrani de Catalunya pot esdevenir un estímul per contribuir precisament que la Mediterrània jugui un paper central en les polítiques europees com a espai compartit i de valor afegit.

25 ANYS DEL PROCÉS DE BARCELONA

L'Estratègia MedCat 2030 se situa en el context europeu de relacions vers i amb la Mediterrània, el qual s'ha vist modificat en els darrers anys. Les relacions europees estructurades amb la Mediterrània van ser iniciades amb el procés de Barcelona l'any 1995. El Procés de Barcelona va ser impulsat com una visió compartida d'Europa amb els seus socis mediterranis i basada en l'objectiu comú d'estabilitat, seguretat i prosperitat compartides mitjançant el partenariat amb els països del sud. Aquest partenariat, juntament amb el desplegament de la Política europea de veïnatge, llançada l'any 2003, i les seves revisions posteriors l'any 2011 i el 2015, ha tingut a Catalunya un referent important amb l'establiment a Barcelona, l'any 2008, de la seu del Secretariat de la Unió per la Mediterrània (UpM). En aquest sentit, la renovació de la política euromediterrània iniciada amb el Procés de Barcelona ha de tenir en compte el nou context europeu, mediterrani i global.

1.2. El pes de la Mediterrània a Catalunya: oportunitats per a l'acció exterior

En el marc de la diagnosi sobre les principals fortaleses i debilitats de Catalunya a l'entorn de la Mediterrània, destaquen unes dades que il·lustren el pes de la Mediterrània a Catalunya en diferents sectors d'oportunitat per a les relacions socials, culturals i econòmiques.

Població mediterrània a Catalunya

- **226.658** persones estrangeres a Catalunya provenen de la riba sud de la Mediterrània i representen un **20,9%** del total.
- Itàlia, amb **55.823** persones (5%), i França, amb **33.184** (3%), són les nacionalitats mediterrànies europees amb més presència a Catalunya.
- El Marroc, amb **211.192** persones, **representa la primera comunitat d'origen estranger** a Catalunya (**19,52%** del total de població estrangera). Un de cada cinc ciutadans d'origen marroquí ja és **nascut a Catalunya**.

Cooperació al desenvolupament

- La Mediterrània va representar un **28% de la totalitat de la cooperació catalana** al món (2017).
- Els principals socis són el Líban, el Marroc, els Territoris Palestins i Turquia.
- S'han impulsat projectes al Líban i Turquia, com a resposta a la **crisi de refugiats i l'atenció als desplaçats** de la guerra de Síria.

Mobilitat universitària

- Des de 2012, la mobilitat d'estudiants Catalunya-Mediterrània ha augmentat un **17,6%** amb destí a països mediterranis, i un **19,1%** pel que fa als alumnes procedents de països mediterranis.
- Un **27,5%** dels alumnes que **surten** de Catalunya van cap a països de la Mediterrània (2017-2018).
- Dels **12.721** alumnes que rebem a Catalunya, un **23,1%** provenen de la Mediterrània. La majoria, **2.595**, de la riba nord (88%), i **353** de la riba sud (12%) (2017-2018).

Programes mediterranis europeus

- Catalunya és la tercera regió en participació en projectes **Interreg MED**: participa en un **42%** dels projectes programats, dels quals un 13% estan coordinats per entitats catalanes (2014-20).
- En el programa de cooperació de la conca mediterrània (**ENI CBC MED**), Catalunya s'ha situat en segon lloc en nombre de projectes (2007-2013), dels quals un **8,4%** del total estaven coordinats per entitats catalanes.
- La participació catalana en projectes Interreg MED i ENI CBC MED ha augmentat, el 2014-2020, respecte del període anterior (2007-2013): en un **7%** al primer i un **4%** al segon.

Fluxos comercials i de transports

- La Mediterrània representa el **32,7%** del comerç exterior a Catalunya, i el **6,7%** és amb el sud i est de la Mediterrània. Les **exportacions** cap aquests països estan dominades per les **manufactures** (53,6%) (Dades: 2016-17).
- El **37,6%** del comerç exterior de Catalunya, mesurat en volum, s'estableix amb els països mediterranis, del qual un **26,4%** amb els països de la riba sud i est (Dades: 2016).
- El volum de mercaderies intercanviades amb els països mediterranis representa el **28%** del total del volum mogut als ports catalans, volum repartit al **50%** entre la riba nord i la riba sud.
- Barcelona és el **primer port** de la Mediterrània en nombre de passatgers de creuers, amb **més de 3 milions** (Dades: 2018).
- El principal soci comercial de Catalunya a la regió mediterrània és França, que representa el **16%** del total de les exportacions catalanes, seguit de Itàlia amb gairebé un **9%**, i el Marroc, amb un **2%**.

Sectors d'oportunitat

- Catalunya és el **hub logístic intermodal** més gran del sud d'Europa. La xarxa logística pot arribar a 400 milions de consumidors a Europa i al Mediterrani/Àfrica en menys de 48 hores.
- Els **sectors** que presenten més oportunitats per la **internacionalització** a la regió del Mediterrani són: automoció, alimentació i productes gourmet, energia i recursos, cultura i audiovisual, indústria 4.0 i TIC i transformació digital.
- Catalunya **exporta** un **25%** més de productes **agroalimentaris** dels que **importa** a tota la Mediterrània de mitjana en el període 2014-18.

1.3. Tendències i reptes

S'identifiquen les **tendències globals** i els **riscos** i les **oportunitats** en què es tradueixen a l'espai mediterrani, així com els **reptes** que se'n deriven per a una actuació mediterrània de Catalunya a llarg termini.

Tendències demogràfiques i de mobilitat

L'augment dels fluxos migratoris interns i internacionals, el procés aparentment imparabile d'urbanització i un creixement de la població constant però desigual són algunes de les tendències globals que es manifesten en forma d'oportunitats i reptes concrets a la Mediterrània.

La Mediterrània és un espai en creixement, però, tal com succeeix a escala global, l'augment de la població és desigual, ja que té lloc als països de la ribera sud i est mentre que els europeus envelleixen. L'Orient Mitjà i Nord d'Àfrica és la regió amb més atur juvenil del món i l'accés creixent a l'educació superior no garanteix encara millors oportunitats laborals. D'altra banda, el principal motiu per migrar ja no és només econòmic, sinó que s'incorpora la mobilitat derivada de la seguretat. Anem cap a una Mediterrània més africana i més urbana, amb els reptes que això planteja en termes de prestació de serveis públics, habitatge i transport. En l'última dècada, la Mediterrània està esdevenint una frontera socioeconòmica i un punt de diferenciació entre el nord i el sud on la gestió dels fluxos humans esdevé un dels punts més rellevants. Aquesta frontera de les mobilitats i de les diferències fa molt més difícil poder treballar en un marc comú aplicable a tots els països.

El repte d'una **agenda mediterrània** que incentivi **el valor de les relacions** mitjançant:

- **Una mirada integral a les mobilitats** que tingui en compte les diferents dimensions cada cop més complexes dels fluxos humans.
- **Suport als processos transformadors**, a través de xarxes civils, comunitats d'immigrants i governs locals, apostant per processos d'obertura de les societats de la ribera sud.
- **Facilitació d'espais de relació** en els àmbits de l'ocupació, la formació i l'intercanvi de professionals.
- **Suport a les regions i les ciutats** com a laboratoris d'idees innovadores socials i espais de trobada intercultural.
- **Atenció a l'impacte dels processos d'urbanització** amb especial atenció a l'agenda de gènere.

Canvi climàtic i transició energètica

La crisi climàtica és una realitat i els seus efectes es fan palesos a grans parts del planeta. Tot i l'Acord de París, ratificat per 184 països, per mantenir l'augment de la temperatura mitjana global durant aquest segle per sota dels 2 °C respecte dels nivells preindustrials i fer esforços per limitar-lo a 1,5 °C. El 6è informe del Grup Intergovernamental d'Experts sobre el Canvi Climàtic conclou que la temperatura incrementarà 3 °C.

L'Alt Comissionat de les Nacions Unides per als Refugiats ha admès que l'any 2050 hi haurà al món 250 milions de refugiats climàtics. Limitar l'escalfament a 1,5 °C requerirà durant les properes dècades una transició accelerada i de gran abastament als sistemes d'energia, usos de la terra, urbans (transport i construcció) i industrial.

La regió mediterrània és especialment vulnerable als efectes del canvi climàtic degut a l'elevat estrès hídric que ja pateix en l'actualitat, al risc d'una desertificació i degradació ambiental més grans. El canvi climàtic podria actuar com un multiplicador d'amenaques en una regió altament castigada pels conflictes, agreujat pel pes de l'agricultura o la manca d'aigua. De fet, l'Orient Mitjà i Nord d'Àfrica ja és actualment la regió amb menys aigua potable per càpita del món. El procés de descarbonització que implica la lluita contra el canvi climàtic comporta un repte majúscul per a alguns països de la regió. Per a Europa implica un procés de menys dependència dels recursos i un model d'autosuficiència basat en les energies renovables, mentre que per a alguns països de l'Orient Mitjà i Nord d'Àfrica implicaria patir una pèrdua gradual de la seva principal font d'ingressos externs.

El repte d'establir **aliances regionals** per combatre els efectes del **canvi climàtic** mitjançant:

- **Formació de coalicions climàtiques** no necessàriament estructurals, sinó instrumentals.
- Descarbonització de la mobilitat i implantació d'energies renovables tenint en compte els contextos de transició social i adaptació en entorns sensibles com la Mediterrània.
- Intercanvi de coneixement en temes clau, com el foment de l'economia verda, blava i circular i **la gestió del cicle de l'aigua** per crear sinergies tant amb els programes europeus com amb els socis de la ribera sud.
- **Tractament dels avantatges de la integració elèctrica** i el potencial solar i eòlic.
- **Consolidació de la Mediterrània com a espai de cooperació ambiental** i reforç dels instruments que desenvolupin estàndards comuns de sostenibilitat.

Desigualtats i conflictes

Fragmentació, conflicte i desigualtats són fenòmens globals de primer ordre. En els darrers anys, hem vist un increment de les disparitats en matèria de drets i oportunitats i un augment de la percepció d'aquest efecte. La desigualtat que conté variables generacionals, territorials, socials i de gènere, s'ha recollit en l'Agenda 2030, amb dos ODS específics dirigits a la desigualtat en general (Objectiu 10) i a la igualtat de gènere (Objectiu 5). D'altra banda, en l'actualitat els conflictes interestatals i híbrids s'internacionalitzen en un escenari sense blocs diferenciats i amb un protagonisme creixent dels actors no estatals que exerceixen i combinen diferents tipus de violència.

La Mediterrània sud ha estat especialment sensible a aquesta tendència global. Mentre que al nord de la conca les desigualtats han estat esperonades per la crisi econòmica, en molts països de la riba sud la generació de riquesa en un context de creixement poc inclusiu no s'ha traduït en una millora de les condicions de vida de la majoria de la població. Un dels reptes compartits en matèria de desigualtat és el conflicte generacional davant la manca d'oportunitats laborals, un escenari on es manifesten les desigualtats socials en un sentit més ampli, amb processos de dualització i subocupació. Per una banda, a escala territorial les desigualtats rural-urbà han propiciat descontentament social i protestes, mentre que al nord la crisi econòmica ha aprimat el gruix de les classes mitjanes i ha contribuït a l'auge dels populismes. Assistim, en aquest context, a una inestabilitat creixent i a l'increment dels radicalismes violents i els autoritarismes, una situació extremadament sensible en matèria de seguretat. En una regió especialment castigada, la frustració de les perspectives de pau ha provocat l'èmfasi en polítiques d'estabilització i securització en detriment de la prioritat en democratització i el desenvolupament humà.

El repte d'una agenda que prioritzi **el desenvolupament humà** mitjançant:

- **La consideració** de les demandes de les societats respecte dels drets civils i polítics, socials, econòmics i culturals.
- **L'enfortiment institucional** i de les estructures civils, mobilitzant la societat civil i les institucions catalanes en els camps que els són mútuament enriquidors.
- **El suport de l'estat del benestar** amb la consolidació de polítiques que assegurin la justícia social cap als més vulnerables i l'enfortiment de les classes mitjanes.
- **El diàleg i la participació**, posant l'accent en l'estabilitat a llarg termini, el diàleg com a manera de superar l'exclusió i les fractures socials, i la valorització de l'educació per a la ciutadania i la participació democràtica.
- **La reconstrucció del teixit social** en zones sensibles i de conflicte, feminitzant els processos de pau i activant projectes en drets humans locals i a petita escala.

Els efectes de la globalització econòmica

La globalització econòmica ha tingut efectes desiguals en diferents parts del món. L'oportunitat d'inserció en els mercats globals per part de molts països en desenvolupament, la cooperació internacional més àmplia o l'increment dels intercanvis entre persones, països i regions n'han estat les parts més positives. Tanmateix, alguns països han quedat relegats dels processos de creació de valor a escala global i corren el risc de quedar desconnectats d'aquestes xarxes.

La Mediterrània ocupa un lloc estratègic en el pla geogràfic, però, tot i així, es plantegen alguns reptes més grans per a un posicionament integrat en l'àmbit de la competitivitat global. Les diferències entre els mercats riberencs no afavoreixen la visió regional integrada, i l'absència d'estratègies de col·laboració estables a escala regional en sectors clau situa la Mediterrània en desavantatge respecte d'altres regions emergents. No comptar amb una xarxa d'infraestructures integrada al sud dificulta el comerç entre els actors d'aquella ribera cap al nord. D'aquesta manera es propicia que Àsia s'erigeixi com a repte a la centralitat logística mediterrània. La regió mediterrània és un corredor estratègic per al subministrament de gas i electricitat que crea una demanda per interconnectar millor les regions mediterrània i atlàntica. L'aposta d'alguns dels països del sud de la conca per uns models intensius en inversió en infraestructures i en estabilitat institucional i macroeconòmica per sobre de la innovació, afectarà molt el seu posicionament avantatjós en les cadenes de valor global. Finalment, un model de creixement econòmic poc inclusiu en algunes de les economies de la conca propicia que el capital humà, cada cop més format, no es tradueixi en oportunitats d'ocupació sostenible i de qualitat, en particular per a la població jove i femenina, raó per la qual es converteix en un focus de frustració i descontentament social. L'emergència de noves economies (verda, circular, blava i social) són una oportunitat de primer ordre en aquest objectiu de transformació i competitivitat global.

El repte de **la competitivitat econòmica global** de la regió mitjançant:

- **El foment de la innovació** en les polítiques europees cap a la regió i la promoció de xarxes euromediterrànies de coneixement en l'àmbit tecnològic.
- **La interconnexió de les infraestructures** per augmentar la quota de mercat de l'espai mediterrani en les cadenes globals de valor.
- **La creació d'interconnexions elèctriques i energètiques** a la Mediterrània per afavorir la integració en una economia global de transició energètica.
- **El reforç dels actors locals, els partenariats publicoprivats i els fòrums d'iniciatives** per promoure l'intercanvi sobre les activitats dels operadors.
- **L'ampliació de la capacitat d incidència en els entorns institucionals** als països del sud de la Mediterrània i l'afavoriment de la integració comercial regional, l'impuls de la inversió estrangera, l'accés al finançament i l'assistència tècnica dels actors econòmics.
- **La presència d'institucions i agències mediterrànies** en el camp econòmic i d'innovació a Catalunya.

Canvis en l'ordre global

En les últimes dècades s'han produït una sèrie de canvis en les relacions de poder internacionals. Els Estats Units d'Amèrica han perdut la posició hegemònica, i amb aquests, la UE s'ha vist també relegada a un paper secundari i a una pèrdua gradual del seu poder normatiu. Els últims anys han vist el retorn de Rússia a l'escena internacional, així com l'emergència de nous actors com la Xina i l'Índia. Per últim, el pes d'Àfrica està augmentant i, més enllà de ser una prioritat, pot esdevenir un punt d'ancoratge per a la resta d'actors.

A la Mediterrània, aquestes transformacions es manifesten en el desplaçament de la centralitat de la regió del Llevant cap al Golf, l'africanització de l'espai mediterrani i l'asianització del món, que incrementa la rellevància d'actors asiàtics i africans, de la Mediterrània oriental i dels seus espais adjacents. Encara que aquests tres desplaçaments possibiliten una marginalització i disgregació progressives de l'espai mediterrani, i de l'espai mediterrani occidental en especial, també obren nous espais per a la cooperació. Tot i que un increment de la importància del Golf posa el focus en una zona fortament influenciada per les tensions entre diverses potències regionals, això podria empènyer la resta de països de la regió a cooperar entre si. També, l'emergència d'Àfrica tant en termes demogràfics com geopolítics pot portar a una Mediterrània menys mediterrània, o ser interpretada com una oportunitat per enfortir els vincles entre Europa i Àfrica Subsahariana i el nord d'Àfrica, amb la Mediterrània com a espai de transició i diàleg. Per últim, la consolidació d'un món policèntric, amb la Xina i l'Índia com a pols de poder, afectarà especialment el Golf, donats els vincles ja existents, i podria deixar els països europeus i del nord d'Àfrica *al marge*.

El repte del posicionament europeu i de la Mediterrània davant els canvis de l'ordre global mitjançant:

- **Més Europa, més Mediterrània:** reforçar la condició europea i de la seva política mediterrània com a garant d'un posicionament competitiu en l'entorn global.
- **El foment de la cooperació entre la UE, el Magrib i Àfrica** com a forma d'integració del nord d'Àfrica i amb Europa. Inclusió d'actors africans en l'agenda de treball sectorial de la UpM.
- **El suport a la col·laboració entre regions, ciutats i àrees metropolitanes** com a promotors d'aliances flexibles i transnacionals que generin valor global.
- **Impuls del potencial de les xarxes socials, culturals i familiars** entre comunitats humanes del nord i del sud de la Mediterrània.

Relacions mediterrànies en l'estratègia global europea

L'adopció, l'any 2017, de l'Estratègia Global de la UE per a la Política Exterior i de Seguretat respon a l'objectiu polític clau de passar d'una visió fragmentada de la política exterior europea a emprar tots els instruments existents d'una manera conjunta amb vista a aconseguir reafirmar i consolidar el rol d'actor global de la Unió Europea com a generador de pau i seguretat. La nova Agenda estratègica de la UE per al període 2019-2024 s'articula al voltant de: la protecció dels ciutadans i les llibertats; el desenvolupament d'una base econòmica forta i dinàmica; la construcció d'una Europa climàticament neutral, ecològica, justa i social, i la promoció dels interessos i valors d'Europa a escala mundial. En aquest àmbit, qüestions com la digitalització, la demografia, el canvi climàtic i l'emergència d'un món multipolar destaquen com a reptes importants en l'entorn global que requereixen un esforç especial per part de la UE.

Europa afronta el repte de continuar erigint la seva singularitat com a actor global a la Mediterrània. La seva proximitat geogràfica i demogràfica fan que Europa continuï sent un actor rellevant a l'Orient Mitjà i Nord d'Àfrica. *Cada cop hi ha més ciutadans europeus amb arrels al sud de la Mediterrània i més vincles entre les comunitats humanes en ambdues ribes*, i les relacions bilaterals entre els països europeus i nord-africans són fortes, si bé és cert que l'aproximació de les polítiques actuals pot ser percebuda com un allunyament de la Unió Europea de la voluntat de projecció dels seus valors a la regió. Ara bé, tant l'Agenda global com l'Agenda estratègica de la UE doten aquesta d'uns instruments integradors. A través de la seva Política de veïnatge sud i d'altres instruments regionals, la UE mobilitza recursos per abordar qüestions clau. El repte més important és, doncs, l'establiment d'unes relacions euromediterrànies que es posicionin globalment i suposin un valor afegit per al posicionament internacional de la regió. El risc és continuar amb unes relacions inercials, que prioritzin un focus tècnic i poc multilateral, i que no renovin els seus marcs, objectius i mètodes.

El repte d'unes **relacions mediterrànies rellevants** mitjançant:

- **L'impuls per a una participació de la societat civil efectiva** en la definició del projecte mediterrani renovat i dels seus instruments en matèria econòmica, política i social.
- **Reforç de l'agenda intercultural** amb espais de diàleg i de lluita contra el racisme, els extremismes i la xenofòbia, incloent la formació a les escoles i de la comunitat educativa.
- **Consideració de les entitats subestatals i les seves xarxes** com a agents transformadors de primer ordre en el desplegament d'una associació mediterrània inclusiva.
- **Aprofundiment de les relacions** de Barcelona i Catalunya amb la UpM i altres institucions i cimeres polítiques mediterrànies, treballant en l'impuls i la creació de nous instruments de finançament mediterrani a escala europea i global.
- **Cooperació científica a la Mediterrània**. Suport tècnic a universitats i centres de recerca, tot afavorint la mobilitat d'estudiants, personal docent i investigador, i joves professionals.

PART II. L'ESTRATÈGIA MEDITERRÀNIA DE CATALUNYA MEDCAT 2030

PART II. L'ESTRATÈGIA MEDITERRÀNIA DE CATALUNYA MEDCAT 2030

2.1. Visió i missió

Amb l'Estratègia MedCat 2030, el Govern de Catalunya es dota d'un **full de ruta** al servei del desplegament de l'acció exterior catalana a la Mediterrània. L'Estratègia, entesa com un procés a llarg termini, inclourà tres **plans d'acció** a impulsar cada quatre anys.

L'Estratègia mediterrània suposa un pas decisiu per afirmar el compromís per part del Govern de Catalunya de treballar en la promoció dels valors del desenvolupament humà sostenible, la pluralitat, el diàleg i el progrés compartit en el seu espai de veïnatge natural, que és la Mediterrània. Som un país mediterrani, compartim un espai i relancem un compromís renovat amb els nostres veïns, que ens posiciona al món i ens permet afrontar conjuntament els reptes que ens afecten; treballant els valors, les persones i la diversitat.

LA VISIÓ

El Govern de Catalunya aposta per una comunitat mediterrània innovadora, intercultural i inclusiva sobre la base del benestar de les persones, el progrés de les seves societats i el valor del diàleg i els drets.

LA MISSIÓ

Promoure una estratègia renovada que contribueixi a un canvi en l'enfocament de les polítiques mediterrànies europees, reforci les relacions i intercanvis entre els actors d'una i altra riba i aportï coherència a l'acció exterior del Govern de Catalunya en el marc del compliment dels objectius del desenvolupament sostenible.

Aquest compromís respon a una clara voluntat política del Govern i s'emmarca en el mandat institucional. La vocació plenament europeista i mediterrània de Catalunya està recollida en la **Llei d'acció exterior i de relacions amb la UE del 2014**. Aquesta voluntat s'ha inscrit en el **Pla de Govern de la XII legislatura**, en què s'estableix que un dels objectius prioritaris en el marc de l'Eix 4, "Una Catalunya oberta al món" és el disseny i l'aprovació d'una estratègia mediterrània.

Aquesta vocació també està recollida en el **Pla estratègic d'acció exterior i de relacions amb la UE 2019-2022**. El Pla estableix que l'impuls i la renovació de la visió catalana sobre la Mediterrània esdevé una condició necessària per projectar l'acció mediterrània del Govern, tot garantint-ne la coherència, la qualitat i la incidència per mitjà de l'Estratègia mediterrània. Concretament en l'objectiu estratègic 3.2., "Impulsar la visió mediterrània de Catalunya", i el seu objectiu operatiu 3.2.1. es preveu la definició i el desplegament de l'Estratègia MedCat 2030 i d'un pla d'acció 2019-2022, instruments que han de servir per garantir la coherència de les diferents accions governamentals del Pla estratègic d'acció exterior i promoure la coherència de polítiques per al desenvolupament, en la línia del Pla director de cooperació al desenvolupament.

2.2. Abast de l'Estratègia

L'Estratègia es desplega a la conca mediterrània i té en compte els diferents **espais i dinàmiques** de relació que hi tenen lloc. Catalunya compta amb l'avantatge de posicionar-se en cada un d'aquests espais, que s'esmenten en detall en la part del context estratègic. És des d'aquesta perspectiva que el Govern de Catalunya pot actuar a diferents nivells i en diferents àmbits, mitjançant la versatilitat dels seus instruments i una visió de conca que li permet establir sinergies i complicitats.

L'Estratègia mediterrània s'adreça a aquells actors públics i privats que treballen per fomentar les relacions de Catalunya amb la Mediterrània, i està especialment dirigida a aquells agents interessats en l'impuls de futures aliances amb la voluntat de tenir una incidència mediterrània a Europa i al sud i est de la conca. En aquesta línia, els objectius que guien l'Estratègia estan al servei de les societats que viuen a i comparteixen un mateix espai mediterrani.

El desenvolupament de l'Estratègia i el desplegament dels seus plans d'acció quadriennals tindran en compte de manera prioritària **la perspectiva de gènere** al llarg de tot l'exercici, i molt especialment respecte de les accions que se'n desprenen. El Govern de Catalunya vol apostar i integrar les polítiques de gènere en la seva acció exterior mediterrània, entenent que la joventut i les dones han d'esdevenir actors clau i motors de canvi per pal·liar les desigualtats actuals. Així mateix, les actuacions previstes en les línies d'acció dels plans d'acció serviran per donar a conèixer i promoure l'intercanvi de bones pràctiques i polítiques de gènere en els àmbits identificats com a rellevants.

2.3. El valor afegit per a l'acció exterior del Govern

■ Coherència i transversalitat

L'Estratègia es dota d'uns eixos i objectius transversals i compta amb **la participació de la diversitat d'actors interessats**, i genera sinergies entre diferents àmbits de l'acció exterior amb la voluntat de contribuir a la seva incidència.

■ Actuació integrada i eficient

L'Estratègia permet dotar les relacions amb els països de la Mediterrània d'un enfocament **regional integrat**, que promogui el desplegament de les iniciatives rellevants de **manera eficaç** i afavoreixi l'**efecte multiplicador** de les accions en l'àmbit bilateral.

■ Projecció i intercanvis

Amb l'Estratègia es vol activar els diferents instruments de què disposa Catalunya per projectar a la Mediterrània el seu model dinàmic i integrador; també per reforçar les seves polítiques de cooperació al desenvolupament, les relacions que afavoreixen l'intercanvi de coneixements i l'enfortiment institucional. Es pretén així garantir un millor **coneixement mutu i bidireccional**: entre els països mediterranis i Catalunya i de Catalunya a la Mediterrània.

■ Globalitat i Agenda 2030

L'Estratègia contribueix a afrontar els reptes globals, a través del desenvolupament de tres eixos de l'ODS 17 de l'Agenda 2030: la innovació, la mobilització de recursos, l'intercanvi de coneixement i la creació de capacitats i de treball en xarxa que assegurin la coherència entre iniciatives d'actors diversos a la Mediterrània.

L'AGENDA 2030

L'Agenda 2030 per al Desenvolupament Sostenible va ser aprovada per l'Assemblea General de les Nacions Unides el 25 de setembre del 2015 amb l'objectiu d'estimular l'acció en 5 àmbits d'importància crítica: les persones, el planeta, la prosperitat, la pau i el partenariat. El Govern de Catalunya ha assumit el compromís d'elaborar un pla nacional que assegurí l'aplicació de l'Agenda 2030 al nostre país.

L'Agenda conté 17 objectius globals i 169 fites associades a assolir en l'horitzó de l'any 2030. Els ODS de l'Agenda 2030 posen el focus en reptes transversals que han informat el desenvolupament d'aquesta Estratègia en totes les seves fases.

2.4. Eixos i objectius estratègics

El Govern de Catalunya aposta per una Estratègia MedCat 2030 traduïda en tres eixos i els respectius objectius, a desplegar en tres plans d'acció quadriennals successius.

Eix 1: **Compromís amb els reptes globals**

*“Promovem un **model regional** per incidir en els **reptes globals d'abast humà, social i econòmic** que afecten la totalitat de l'acció exterior.”*

La Mediterrània pateix la confluència de reptes globals de primera magnitud. D'aquí ve l'oportunitat d'una acció exterior orientada a aportar respostes dirigides a bastir partenariats a llarg termini en el marc dels reptes de gran calat social, humanitari, ambiental, polític i econòmic que ens afecten a la regió.

És essencial situar al centre del debat les preocupacions de les persones, recuperar la visió transformadora de les societats a partir del respecte i la promoció de la democràcia, l'estat de dret i la bona governança. Així, són aquests valors els que han de guiar les actuacions catalanes a la Mediterrània a través del foment del rol i les col·laboracions dels actors de la societat civil

catalana i mediterrània. La idea d'una **ciutadania mediterrània** pot ser la clau per tornar a posar a l'agenda política la qüestió dels drets i les llibertats i els reptes compartits entre nord i sud en l'exercici ple d'aquesta ciutadania.

Els problemes regionals endèmics de la Mediterrània, esperonats per les crisis recents, requereixen **motors de canvi**. Els problemes afecten el desenvolupament econòmic, l'ocupació, els sistemes polítics i els models de convivència. Atenent la situació de cruïlla de Catalunya en aquest espai, cal posar el focus en els instruments que ens aporten **més valor afegit i de futur i ens ajudin a créixer** i a posicionar-nos. L'aposta per una acció exterior centrada en la promoció de la competitivitat, basada en la innovació i que faciliti la connectivitat, alhora que posi en valor els avantatges comparatius de la regió com l'economia blava i la creativitat, servirà per reforçar un entramat socioeconòmic sòlid i revertirà en accions de partenariat competitiu amb els actors generadors de canvi en els nostres veïns del sud.

Aquest primer eix compta amb tres **objectius estratègics**:

- Participar en l'agenda global a la Mediterrània
- Advocar per un model transformador i de ciutadania mediterrània
- Apostar per un espai integrat, intel·ligent i sostenible com a motor de creixement inclusiu

O.E. 1.1. Participar en l'agenda global a la Mediterrània

Contribuirem a la implementació de les agendes globals a la Mediterrània en coherència amb l'Agenda 2030. Mirarem a dins i a fora de les fronteres de la UE, i fomentarem la cooperació amb les geografies veïnes, privilegiant el nostre partenariat amb Àfrica. Actuarem en l'àmbit de la prevenció dels riscos que afecten la nostra seguretat, tant d'origen humà com natural. L'acció climàtica i el desenvolupament humà seran àmbits d'actuació preferents.

O.E. 1.2. Advocar per un model transformador i de ciutadania mediterrània

Prioritzarem un model de ciutadania mediterrània donant suport als processos descentralitzadors i apostant per un model de cooperació al desenvolupament transformador amb atenció a les qüestions de gènere i joventut. Al mateix temps, aquest model de ciutadania implica promoure la interculturalitat, el diàleg i la justícia social. Emfatitzarem la rellevància d'un model solidari, que compleixi amb el dret internacional.

O.E. 1.3. Apostar per un espai integrat intel·ligent i sostenible com a motor de creixement inclusiu

Promourem la competitivitat, la connexió, la recerca i la innovació. Des de Catalunya entenem que és prioritari l'establiment d'unes relacions comercials i d'inversió més equilibrades en una perspectiva d'integració econòmica, codesenvolupament i prosperitat compartida, i la connectivitat a través del desenvolupament de xarxes mediterrànies integrades vinculades al desenvolupament urbà, el transport i la logística. Impulsarem els nous models d'economia verda, blava i circular. El suport i la dinamització dels actors econòmics, empresarials i de recerca, i l'aposta per la innovació i l'excel·lència a una i altra banda de la Mediterrània, són una aposta de futur i per la creació d'ocupació.

Eix 2: Incidència i projecte renovat

*“Contribuïm a l'impuls d'un **nou projecte europeu** per a la Mediterrània.”*

Catalunya vol ser part present i activa en els grans debats europeus i, si hi ha una acció europea que interpel·la directament Catalunya, és evident que aquesta és la mediterrània. Catalunya no només ocupa un espai físic a la Mediterrània sinó que és mediterrània i, en aquest sentit, vol impulsar una visió renovada de la regió amb l'objectiu de **tenir incidència en les polítiques europees**.

La Mediterrània com a projecte corre el perill d'allunyar-se del sentit positiu i integrador que l'havia impulsat. Un dels principals reptes al qual s'enfronta Catalunya en l'actualitat és el de recuperar la iniciativa i la vocació mediterrània de la política exterior europea, inserint les seves prioritats específiques en l'agenda global. En aquest sentit, la centralitat de Catalunya a la Mediterrània pot ser un valor afegit i un element dinamitzador molt important. Barcelona continua sent percebuda com a capital mediterrània en la mesura que és la seu del Secretariat de la Unió per la Mediterrània (UpM), així com de múltiples xarxes regionals i internacionals, instruments i iniciatives econòmiques i socials de la regió.

Aquest segon eix compta amb dos **objectius estratègics**:

- Ampliar la capacitat d'incidència de Catalunya
- Situar la Mediterrània com a prioritat en les polítiques europees

Proposem **una Mediterrània que no és perifèrica sinó central**; basada en un model de territorialitat oberta, policèntrica i connectada que inclogui actors diversos i tingui en compte les sinergies amb els territoris al nord i el sud del Mediterrani. Un model que pretén situar la Mediterrània en totes les seves potencialitats tenint en compte el teixit d'actors diversos i les sinergies amb els territoris al nord i el sud del Mediterrani.

O.E. 2.1. Ampliar la capacitat d'incidència de Catalunya

Compartirem un projecte que abasta tot Europa i que ofereix un valor de pertinença als veïns en un espai mediterrani d'abast regional. Destaquem la rellevància de reforçar la presència catalana a les institucions multilaterals d'àmbit mediterrani, i fomentar la participació en programes d'àmbit mediterrani.

O.E. 2.2. Situar la Mediterrània com a prioritat en les polítiques europees

Treballarem, des del veïnatge proper, i des de la perspectiva de treball en xarxa en el Mediterrani i d'espais policèntrics, donant suport a l'entramat d'actors i iniciatives i promovent sinergies. Catalunya es posiciona des del seu paper central i actiu en xarxes i de relació amb els diferents actors (regionals, urbans, internacionals, empreses i societat civil). La seva contribució a l'establiment de lligams amb els veïns es fonamenta en una manera de treballar i de fer les coses.

Eix 3: Aliances per a la projecció i l'intercanvi

“Aportem **visibilitat**, incentivem les **relacions** i els **intercanvis**, i projectem i acostem la Mediterrània a la societat catalana.”

Una acció exterior limitada a les relacions econòmiques o a la projecció institucional corre el risc de no ser efectiva, ja que ha d'incorporar proximitat, valors, intercanvi i comunicació. És rellevant treballar per augmentar les complicitats locals fent-ne partícip la diversitat d'actors, incorporant el treball en xarxes i dirigit a la societat, per tal d'esdevenir referent d'un discurs i un model mediterrani obert i engrescador que promogui la mobilització de recursos i una apropiació positiva per part de les opinions públiques.

El tercer eix compta amb dos **objectius estratègics**:

- Promoure Catalunya com a *hub* mediterrani
- Internacionalitzar i projectar Catalunya

En definitiva, la Mediterrània no pot reduir-se a un espai de perifèria, sinó que ha d'erigir-se com un dels nuclis centrals de l'acció exterior de la Generalitat de Catalunya. Un *hub* mediterrani d'iniciatives que actuï com a motor des de Catalunya per augmentar les relacions bilaterals al sud d'Europa, la integració i la cooperació regional pot ser una iniciativa factible que, a més, reforci la capitalització de la marca Mediterrània. Tenint en compte aquest context, i reforçant la idea de col·laboració amb la marca Barcelona, és important promoure un lideratge de Catalunya a la Mediterrània des d'una dimensió urbana.

El repte que suposa la distància cultural entre les dues ribes mediterrànies és enorme si tenim en compte el gran desconeixement que hi ha a Catalunya d'unes cultures tan properes com les dels països del sud de la Mediterrània, que a més representen la cultura d'una part de la població catalana amb arrels en aquests països. La societat catalana, cada cop més diversa i intercultural, amb el seu compromís, capacitat mobilitzadora i implicació cívica, pot ser un actor clau per reforçar aquesta dimensió humana i transformadora de les relacions euromediterrànies. Cal també ampliar horitzons de cooperació descentralitzada, fent especial èmfasi en el paper dels actors locals i en els partenariats públicoprivats, i el paper especialment rellevant de les relacions econòmiques i de la cultura, variables imprescindibles de l'equació, que ha de resultar en desenvolupament, progrés i prosperitat a la regió.

O.E. 3.1. Promoure Catalunya com a *hub* mediterrani

Volem posicionar Catalunya i Barcelona com a actors compromesos amb la transformació de la Mediterrània, promovent la instal·lació a Catalunya de massa crítica en l'àmbit mediterrani (centres de recerca i anàlisi), de xarxes i d'associacions i institucions, i propiciant que es creï un ecosistema d'entitats interconnectades que creïn aliances i actuïn conjuntament a la Mediterrània, per tal de provocar un canvi transformador de la regió.

O.E. 3.2. Internacionalitzar i projectar Catalunya

Reforçarem la presència institucional i el desplegament d'acords al nord i al sud de la conca mediterrània. Establirem plans regionals i de país per garantir l'eficàcia i l'eficiència de les accions mediterrànies de Catalunya. I serem especialment actius amb el sud de la Mediterrània. Reforçarem l'activació de la projecció pública exterior, en l'àmbit cultural, marítim, esportiu i de les relacions comercials. Promourem els intercanvis institucionals i entre associacions i entitats de la societat civil per millorar el coneixement mutu i compartir experiències innovadores amb els actors de la riba sud.

PART III. PLA D'ACCIÓ 2019-2022

PART III. PLA D'ACCIÓ 2019-2022

COMPROMÍS	INCIDÈNCIA	ALIANCES
<p>O.E.1.1. PARTICIPAR EN L'AGENDA GLOBAL A LA MEDITERRÀNIA</p> <p>L.A.1.1.1. Contribució a la implementació de les agendes globals a la Mediterrània, en coherència amb l'Agenda 2030</p> <p>L.A.1.1.2. Posicionament de Catalunya en els reptes de les noves geografies globals</p> <p>L.A.1.1.3. Prevenció de riscos i gestió d'emergències</p> <p>O.E.1.2. ADVOCAR PER UN MODEL TRANSFORMADOR I DE CIUTADANIA MEDITERRÀNIA</p> <p>L.A.1.2.1. Foment del rol dels actors de la societat, com a agents de transformació social en el marc de la cooperació al desenvolupament</p> <p>L.A.1.2.2. Impuls d'iniciatives en l'àmbit de les migracions, la inclusió i la interculturalitat</p> <p>L.A.1.2.3. Suport d'accions en l'àmbit del respecte a l'estat de dret i als drets humans</p> <p>O.E.1.3. APOSTAR PER UN ESPAI INTEGRAT INTEL·LIGENT I SOSTENIBLE COM A MOTOR DE CREIXEMENT INCLUSIU</p> <p>L.A.1.3.1. Impuls del creixement econòmic inclusiu i sostenible, mitjançant el foment de relacions comercials i inversions més justes dels nous models d'economia (verda, circular i blava)</p> <p>L.A.1.3.2. Desenvolupament d'iniciatives vinculades al desenvolupament urbà, les infraestructures, el transport, la logística i l'energia</p> <p>L.A.1.3.3. Creació d'espais compartits de recerca, innovació i coneixement</p>	<p>O.E.2.1. AMPLIAR LA CAPACITAT D'INCIDÈNCIA DE CATALUNYA</p> <p>L.A.2.1.1. Foment d'iniciatives macroregionals a la Mediterrània en el marc de les xarxes</p> <p>L.A.2.1.2. Coordinació i establiment de sinergies en el desplegament d'estratègies i plans amb incidència en les polítiques a la regió</p> <p>L.A.2.1.3. Foment de la participació en programes d'àmbit mediterrani</p> <p>L.A.2.1.4. Participació i presència de la Generalitat en les institucions, òrgans i agències de la UE i de la Mediterrània</p> <p>O.E.2.2. SITUAR LA MEDITERRÀNIA COM A PRIORITAT EN LES POLÍTIQUES EUROPEES</p> <p>L.A.2.2.1. Contribució als continguts i les iniciatives d'institucions i organismes d'àmbit mediterrani</p> <p>L.A.2.2.2. Posicionaments en els principals debats i iniciatives de l'agenda mediterrània europea</p>	<p>O.E.3.1. PROMOURE CATALUNYA COM A HUB MEDITERRANI</p> <p>L.A.3.1.1. Promoure la centralitat de Catalunya com a ecosistema institucional a la Mediterrània: atracció de seus d'organismes i xarxes</p> <p>L.A.3.1.2. Impuls de plataformes a Catalunya de visibilitat i esdeveniments internacionals amb projecció mediterrània</p> <p>O.E.3.2. INTERNACIONALITZAR I PROJECTAR CATALUNYA</p> <p>L.A.3.2.1. Desplegament de plans regionals i de país i foment d'acords i convenis</p> <p>L.A.3.2.2. Reforçament de l'acció exterior i impuls dels instruments de projecció pública exterior</p> <p>L.A.3.2.3. Suport als intercanvis entre les dues ribes de la Mediterrània i les seves relacions culturals i econòmiques</p>

Taula 2. Resum de línies d'acció per eixos i objectius estratègics

3.1. Línies d'acció i iniciatives destacades

Les línies de treball del Govern, a partir de la identificació dels 3 eixos estratègics i els seus 7 objectius respectius a l'horitzó 2030, queden reflectides en el Pla d'acció en 20 línies d'acció i 116 iniciatives destacades, a desplegar durant el període 2019-2022.

A més, en annex figura la llista de més de 250 actuacions dels departaments i organismes de la Generalitat de Catalunya, identificades coincidint amb l'inici del Pla d'acció.

EIX 1. COMPROMÍS

COMPROMÍS AMB ELS REPTES GLOBALS

O.E. 1.1. Participar en l'agenda global a la Mediterrània

Línia d'acció

1.1.1. Contribució a la implementació de les agendes globals a la Mediterrània en coherència amb l'Agenda 2030

Les accions a desplegar posaran en valor la Mediterrània com a espai mediambiental compartit i reforçaran els instruments que desenvolupin estàndards comuns de **sostenibilitat i iniciatives per aturar la pèrdua de biodiversitat i preservar el medi ambient**. En les actuacions desplegades es tindran en compte gran part dels ODS. El desenvolupament de **l'Agenda 2030** té com a prioritat la inversió en projectes, capacitat i el desplegament de bones pràctiques generades per programes i centres pioners amb seu a Catalunya, per tal d'aconseguir el compliment de l'ODS 17 i el desplegament als països del sud de la Mediterrània.

El **canvi climàtic** esdevé el primer eix prioritari, tant per l'agenda global com per l'aplicació de la COP22 a la Mediterrània. Catalunya compta amb una estratègia pròpia de canvi climàtic, una àmplia xarxa d'experts i un entramat d'institucions que treballen en el tema. Les pràctiques en matèria d'adaptació al canvi climàtic han generat una massa crítica de coneixement exportable. La participació d'aquesta xarxa de centres i experts es complementa amb els organismes a través dels quals la Generalitat pot influir. Tots aquests elements permeten consolidar espais de concertació entre actors, liderar sinergies a escala mediterrània amb altres agents i actors i llançar observatoris a escala euroregional i transfronterera que aportaran un seguiment privilegiat i una plataforma de bones pràctiques indispensable a la regió.

Iniciatives destacades

1. Establiment d'una aliança de col·laboració i projectes per impulsar els ODS de l'Agenda 2030
2. Promoció de Catalunya en les xarxes internacionals d'experts i agents sobre desenvolupament sostenible i canvi climàtic
3. Impuls d'observatoris i plataformes de coneixement del canvi climàtic transfronterers i euroregionals
4. Impuls del *hub* mediterrani d'eficiència energètica en edificis
5. Suport a les accions de conservació de la biodiversitat i dels ecosistemes naturals i costaners

Línia d'acció

1.1.2. Posicionament de Catalunya en els reptes de les noves geografies globals

En una Europa global, mirarem a dins i a fora de les fronteres de la UE, i fomentarem la cooperació a tots els nivells i en tots els àmbits. L'emergència d'un món global aporta l'oportunitat per enfortir els vincles entre Europa i el continent africà. La connectivitat transversal a escala magrebina ha de ser la clau per a la connexió amb el continent i l'eficiència del Corredor Mediterrani. El Pla Àfrica és del tot decisiu per poder establir les prioritats per a Catalunya en aquest espai. Les relacions humanes i plataformes entre la societat civil i els actors socioeconòmics obren, així mateix, un espai potencial de col·laboració. Per últim, la consolidació d'un món policèntric, amb Àsia com a pol gravitatori, requerirà de progressives plataformes econòmiques, sectorials i de relacions que tinguin en compte aquesta influència en àrees de competència regional i competitivitat econòmica.

Iniciatives destacades

6. Suport a iniciatives de connectivitat d'infraestructures de mobilitat de l'espai nord-africà
7. Promoció d'espais compartits de societat civil i plataformes d'actors socioeconòmics Mediterrània-Àfrica

Línia d'acció

1.1.3. Prevenció de riscos i gestió d'emergències

Com a resultat de les circumstàncies naturals, socials i polítiques de la regió, la sensibilitat de la Mediterrània en matèria de seguretat, prevenció i gestió d'emergències és de primera magnitud; en aquest sentit, Catalunya compta amb uns serveis i competències professionals en matèria de

seguretat i protecció civil importants. Des d'una visió integrada, les prioritats apunten cap a l'impuls de programes de cooperació transfronterera en matèria de gestió de riscos i **l'establiment de xarxes i col·laboracions** en matèria d'innovació, recerca i intercanvi de coneixements que contribueixin a una eficàcia més gran dels serveis en tots els àmbits. Destacaríem la necessitat de **plataformes d'intercanvi d'experiències** en matèria d'emergències, de coneixement i expertesa en àmbits com els bombers i de foment i participació en programes europeus i de metodologies pedagògiques i continguts entre els cossos operatius de seguretat pública. Pel que fa les actuacions de **prevenció del terrorisme violent**, els programes de col·laboració amb altres països formen part d'un dels àmbits d'acció prioritària. En l'àmbit humanitari, cal destacar les circumstàncies de vulnerabilitat de les persones que arriben a les nostres costes. Aportar respostes de fons als reptes de gestió derivats d'aquestes situacions esdevé una prioritat.

Iniciatives destacades

8. Llançament de la iniciativa de ports segurs per a accions humanitàries
9. Suport a mecanismes compartits de prevenció i gestió de riscos i desastres mediambientals (sísmic, canvi climàtic, tsunamis...)
10. Impuls d'estratègies transfrontereres de resposta als riscos naturals i incendis forestals
11. Promoció de programes internacionals de millora de la capacitat i la protecció per a bombers
12. Suport a plataformes d'informació compartida sobre emergències per a consultes i anàlisis
13. Contribució i aportació d'experiència a la prevenció dels extremismes violents en els grups en aquest àmbit
14. Impuls d'una plataforma intel·ligent per a la detecció precoç d'activitats terroristes i radicalització

Indicadors de l'objectiu estratègic 1.1.

- Nombre de participacions actives en fòrums de les agendes globals amb relació a la Mediterrània
- Nombre d'informes elaborats i referències a documents de la Generalitat sobre temes de les agendes globals amb relació a la Mediterrània
- Nombre d'actuacions impulsades en els àmbits dels compromisos dels ODS, canvi climàtic i desenvolupament humà amb relació a la Mediterrània
- Nombre d'actuacions sobre la Mediterrània en el marc de les relacions Europa-Àfrica
- Nombre d'actuacions que incorporin les noves geografies globals amb relació a la Mediterrània
- Nombre d'actuacions internacionals impulsades en matèria de prevenció de riscos i gestió d'emergències en l'àmbit de la regió mediterrània
- Nombre de contribucions en iniciatives de cooperació internacional en matèria de prevenció dels extremismes violents

O.E. 1.2. Advocar per un model transformador i de ciutadania mediterrània

Línia d'acció

1.2.1. Foment del rol dels actors de la societat, com a agents de transformació social i en el marc de la cooperació al desenvolupament

La prioritat en aquest àmbit d'actuació en coherència amb les polítiques de cooperació al desenvolupament del Govern, serà l'enfortiment de la política pública lligada a termes marcats per l'agenda global: la lluita contra les desigualtats i la protecció dels més desfavorits, així com la creació d'oportunitats econòmiques sostenibles amb l'enfortiment de l'economia social i solidària en els països del sud de la Mediterrània. La creació de sinergies amb altres països de la Mediterrània a través de la mobilitat de coneixement i acció seran els instruments prioritaris.

Es prioritzaran accions en el marc de polítiques de desenvolupament humà i accions de cooperació que incideixin en el desenvolupament local i de suport al teixit social i els actors més vulnerables, com les dones i els joves. També les polítiques públiques i d'apoderament de les organitzacions socials, de joves i de dones és un àmbit important, ja que està vinculat al foment de la governança democràtica i la participació pública.

La joventut constitueix el grup més nombrós i a la vegada el que té menys oportunitats en els països de la Mediterrània. Així, s'inicien iniciatives lligades a la creació d'oportunitats per a joves, així com a acompanyar la promoció de polítiques públiques favorables a aquest col·lectiu amb accions de treball en partenariat i accions compartides. Pel que fa al nord de la conca, la formació i els intercanvis seran una de les línies importants en el marc del foment de la cohesió social al sud d'Europa.

Iniciatives destacades

15. Impuls d'iniciatives per a la creació d'oportunitats, el foment de la participació i la potenciació de l'associacionisme per als joves del sud de la Mediterrània
16. Disseny de programes per a la millora en l'àmbit de la inclusió social, l'educació i la cooperació en els països d'origen adreçats a la infància i els joves d'origen immigrant
17. Foment dels programes conjunts de mobilitat formativa i l'ocupació juvenil i capacitació de formadors i plataforma de pràctiques innovadores en matèria de formació amb països del sud d'Europa
18. Llançament d'iniciatives de suport a dones emprenedores en el marc de les plataformes euromediterrànies
19. Suport a programes per a la valorització de dones i joves en l'economia social i solidària
20. Accions per a la millora de la situació de joves i dones vulnerables
21. Iniciatives de suport a la societat civil organitzada al sud de la Mediterrània

Línia d'acció

1.2.2. Impuls d'iniciatives en l'àmbit de les migracions, la inclusió i la interculturalitat

En el marc de l'Estratègia mediterrània, la diversitat és reivindicada com un actiu, i la defensa de societats que promoguin la interacció positiva entre tots els ciutadans, com un objectiu. La gestió d'aquest àmbit implica polítiques claus del procés d'inclusió, com són educació, treball, salut o afers socials. La perspectiva intercultural del Govern inclou seguiment i impuls d'accions adreçades al col·lectiu de població mediterrània com a prioritat. Cal ressaltar en aquest marc la importància de crear una aliança de territoris europeus que vulguin implementar la interculturalitat com a eix vertebrador de les polítiques públiques, amb l'objectiu de fer virar Europa cap a la construcció de la societat cohesionada, incrementar el nombre de ciutadans que visquin la societat intercultural com un benefici i sempre en el marc d'una Europa com a garant de drets i llibertats. D'aquí ve la importància de programes adreçats a les persones migrades i refugiades, i de fer de l'educació una eina prioritària en el desenvolupament d'una ciutadania crítica i oberta en la relació amb els altres.

Iniciatives destacades

- 22.** Promoció d'actuacions adreçades al col·lectiu mediterrani en matèria d'interculturalitat, ciutadania i cohesió social, en el marc del nou Pla de ciutadania intercultural
- 23.** Creació de la xarxa de regions interculturals a Europa i promoció d'intercanvis en pràctiques interculturals
- 24.** Desenvolupament del programa d'iniciatives d'educació per al desenvolupament i la ciutadania crítica adreçades a les escoles
- 25.** Impuls de programes culturals i educacionals per a nousvinguts en el marc del Pla d'acollida
- 26.** Suport al Programa d'acollida als refugiats dels països mediterranis (educatiu, social i sanitari)

Línia d'acció

1.2.3. Suport d'accions en l'àmbit del respecte a l'estat de dret i als drets humans

En el marc dels reptes més importants dels drets humans, de l'estat de dret i la governança, esdevé una prioritat la creació d'institucions i estructures democràtiques i sòlides. Pel que fa a les relacions amb els veïns del sud i est de la Mediterrània, s'estan impulsant accions d'intercanvi de bones pràctiques i formació amb una voluntat transformadora en aspectes com la protecció dels drets humans, la promoció de la participació i la bona governança. En aquest sentit, els drets de les dones constitueixen un dels àmbits més importants en el relançament de nous projectes de cooperació, en

la línia de les polítiques de gènere del partenariat euromediterrani. Quant al reforç de la cooperació en l'àmbit del dret i la justícia, s'impulsaran projectes transfronterers i de cooperació descentralitzada centrats en els reptes compartits al sud d'Europa en matèries com la llibertat religiosa i la memòria històrica.

Iniciatives destacades

- 27.** Disseny d'un observatori de la llibertat religiosa i de consciència a la Mediterrània
- 28.** Impuls de projectes per a la creació d'un espai mediterrani d'intercanvi per al foment de la perspectiva de gènere en el dret civil
- 29.** Avaluació i promoció d'activitats per a l'impuls d'una xarxa en l'àmbit dels drets de les dones en línia amb les prioritats del partenariat euromediterrani
- 30.** Impuls de projectes per a la constitució d'una xarxa transfronterera euroregional d'espais de memòria
- 31.** Promoció de la mobilitat de coneixement d'actors en l'àmbit dels drets humans, el dret i la justícia, la resolució de conflictes i la pau, amb especial atenció a l'Institut Català Internacional per la Pau (ICIP)
- 32.** Foment d'activitats de promoció del dret a la salut maternoinfantil en col·lectius vulnerables

Indicadors de l'objectiu estratègic 1.2.

- Nombre d'actuacions en l'àmbit de la cooperació al desenvolupament amb països mediterranis adreçades a joves i a l'apoderament de les dones
- Nombre d'actuacions amb participació dels actors de la societat civil que tenen en compte la dimensió mediterrània
- Nombre d'iniciatives de formació i ocupació juvenil a la Mediterrània
- Nombre de bones pràctiques impulsades a la Mediterrània en el marc de la cooperació al desenvolupament
- Nombre de noves iniciatives impulsades en el àmbit de la interculturalitat amb relació a la Mediterrània
- Nombre d'actuacions a les quals s'ha donat suport sobre el respecte als drets humans i a l'estat de dret que tenen en compte la dimensió mediterrània

O.E: 1.3. Apostar per un espai integrat intel·ligent i sostenible com a motor de creixement inclusiu

Línia d'acció

1.3.1. Impuls del creixement econòmic inclusiu i sostenible, mitjançant el foment de relacions comercials i inversions més justes dels nous models d'economia (verda, circular i blava)

El suport i l'impuls d'accions d'innovació social i ambiental a la Mediterrània passa per un compromís decisiu de les noves economies, per implantar nous models que es fonamenten en la conservació del capital natural i en l'ús eficient dels recursos. Catalunya compta amb institucions i programes pioners en aquest camp. La promoció de xarxes, institucions i programes per intercanviar pràctiques actuarà com a valor afegit per a noves innovacions socials i ambientals. En aquest marc, la cooperació a la regió de la Mediterrània occidental pel que fa l'economia blava a través de l'Estratègia marítima i el full de ruta de l'economia circular de Catalunya seran una prioritat. Així mateix, s'impulsarà el suport a la formació d'emprenedors i empreses emergents (*start-ups*) de negocis verds i l'impuls del mercat de productes i serveis sostenibles sobretot pel que fa al sector turístic i agroalimentari.

Iniciatives destacades

33. Consolidació d'una comunitat d'actors interessats en el desenvolupament de l'economia blava de la Mediterrània nord-occidental
34. Promoció de la Iniciativa WestMED i impuls de projectes d'economia blava
35. Impuls de projectes de foment d'emprenedoria i d'intercanvis de bones pràctiques en l'àmbit dels nous models d'economia
36. Suport al centre SCP/RAC en iniciatives de cooperació en l'àmbit d'emprenedoria verda i economia circular
37. Promoció i visibilitat dels projectes de les iniciatives de transferència de coneixements en l'àmbit de l'economia circular
38. Promoció a escala internacional d'iniciatives i xarxes de turisme sostenible
39. Reforç i suport a la col·laboració internacional del sector agroalimentari sostenible
40. Impuls de projectes d'economia social i solidària

Línia d'acció

1.3.2. Desenvolupament d'iniciatives vinculades al desenvolupament urbà, les infraestructures, el transport, la logística i l'energia

La posició de Catalunya en els fluxos globals i mediterranis de transport es vincula amb la consolidació de **la Mediterrània occidental** com a espai d'intercanvi euromediterrani. Aquesta consolidació s'ha de fonamentar en la col·laboració i coordinació en les polítiques de transport i en la integració de les xarxes multimodals dels països europeus i del Magrib de la Mediterrània occidental. L'establiment a Catalunya de centres de referència internacional en el marc de l'anàlisi de les xarxes integrades de transport és del tot fonamental per aconseguir aquest posicionament. Així mateix, el desplegament de l'**Agenda urbana de Catalunya** aportarà possibilitats per potenciar les oportunitats i afrontar els reptes que planteja la urbanització creixent a la Mediterrània, prioritàriament pel que fa al desplegament de l'ODS 11 sobre assentaments urbans inclusius, segurs, resilents i sostenibles, i posant un accent en el desenvolupament intel·ligent a través de la transferència de coneixements en l'**àmbit de les smart cities** amb l'objectiu de crear millors infraestructures per als ciutadans. Des de transport públic, passant per estalvi energètic, sostenibilitat o eficiència en tots els seus aspectes, s'aposta decididament per la transformació del model energètic amb l'impuls de xarxes interregionals.

Iniciatives destacades

- 41.** Impuls d'estudis i valoració del potencial del Corredor Mediterrani integrat amb les xarxes multimodals europees i transmagrebines
- 42.** Potenciació del CETMO en iniciatives de cooperació mediterrània en l'àmbit dels transports
- 43.** Suport al desplegament d'actuacions en el marc de l'agenda urbana i l'hàbitat
- 44.** Foment i promoció de l'ús de noves mobilitats energètiques. Desenvolupament de la xarxa d'electromobilitat interregional
- 45.** Suport als programes d'intercanvi i transferència de coneixements en l'àmbit de les *smart cities*

Línia d'acció

1.3.3. Creació d'espais compartits de recerca, innovació i coneixement

La contribució a l'establiment d'un model de creixement intel·ligent que comparteixi les capacitats d'innovació a la Mediterrània, permetrà aportar un valor afegit front a la competència internacional i relativitzarà la situació perifèrica de la regió. Catalunya prioritzarà el suport als programes de cooperació entre les regions del sud d'Europa cap a un nou paradigma d'innovació oberta i solucions innovadores aplicades a la competitivitat. Les tecnologies digitals i la seva aplicabilitat en espais intel·ligents innovarà els serveis públics i impulsarà el creixement econòmic, alhora que la contribució activa al desenvolupament del corredor 5G a la Mediterrània permetrà un nou model de relació i la creació d'espais connectats i inclusius a Europa. Tot això **és una aposta pel desenvolupament** d'un model d'innovació social mediterrani que pot ser compartit amb els veïns del sud i est de la conca, i en el qual Catalunya es vol posicionar competitivament. La creació d'espais de recerca i coneixements en sectors clau de competitivitat, els programes pilot de transferència de tecnologia a pimes, i el suport a centres i programes d'excel·lència, contribuiran que Catalunya es constitueixi com el *pool* de recerca i competitivitat innovadora al sud d'Europa.

Iniciatives destacades

46. Creació d'espais de recerca, innovació i coneixement compartits en àmbits rellevants a la Mediterrània (educació, TIC, marítim, cultural i esports)
47. Impuls de programes pilot 5G en col·laboració amb altres regions mediterrànies en el marc de l'establiment del Corredor 5G digital mediterrani
48. Potenciació de l'SmartCATALONIA a la Mediterrània, amb l'objectiu de contribuir a l'ús de la tecnologia i la informació digital aplicada als serveis públics o a impulsar el creixement i la sostenibilitat
49. Foment de programes d'intercanvi i formació per contribuir al desenvolupament d'un model d'innovació social mediterrani que promogui la recerca i les polítiques d'innovació responsables
50. Impuls i divulgació del Pla dona TIC a la Mediterrània
51. Desenvolupament de projectes en el marc de la transferència tecnològica i de coneixement entre pimes i centres de recerca
52. Suport a centres i iniciatives de recerca com el CIDOB, per tal de convertir Catalunya en *pool* de recerca a la Mediterrània

Indicadors de l'objectiu estratègic 1.3.

- Nombre d'actuacions sobre nous models d'economia inclusiva i sostenible (blava, verda, circular, social i solidària) que tenen en compte la dimensió mediterrània
- Nombre de noves iniciatives de cooperació internacional en el marc de l'Estratègia marítima de Catalunya que tenen en compte la dimensió mediterrània
- Nombre d'actuacions vinculades al desenvolupament urbà, les infraestructures, el transport, la logística i l'energia a la Mediterrània
- Nombre d'espais de transferència de coneixement en **l'àmbit de la recerca, la innovació i el coneixement creats amb dimensió mediterrània**
- Nombre d'actuacions en els àmbits de l'economia, la digitalització i l'energia amb dimensió mediterrània

EIX 2. INCIDÈNCIA

INCIDÈNCIA I PROJECTE RENOVAT

O.E: 2.1. Ampliar la capacitat d'incidència de Catalunya

Línia d'acció

2.1.1. Foment d'iniciatives macroregionals a la Mediterrània en el marc de les xarxes

Catalunya ha donat suport activament a les polítiques de col·laboració a la regió, i en aquests moments desplega una activitat de rellevància a través dels seus departaments i d'una participació activa en les xarxes euroregionals, transfrontereres i transnacionals en les quals participa. La perspectiva de treball en xarxa en el Mediterrani té com a principal objectiu donar suport a l'entramat d'actors i iniciatives i promoure sinergies entre els diferents actors (regionals, urbans, internacionals, empreses i societat civil). Les actuacions previstes preveuen incidir en el debat obert sobre el futur de la cooperació territorial europea (CTE) tot impulsant una visió de conca mediterrània com a espai natural de cooperació transversal (nord-nord i nord-sud), i reforçant la cooperació amb el veïnatge més proper en l'entorn de la Mediterrània occidental i prioritant el paper de la cooperació euroregional.

Iniciatives destacades

- 53.** Elaboració d'un full de ruta per a la participació activa de la Generalitat de Catalunya en xarxes europees i mediterrànies com a instrument d'incidència i *lobby* de sinergies macroregional.
- 54.** Elaboració i impuls d'un pla de treball per al desplegament de les orientacions de la CE sobre les regions frontereres, en el marc de la Presidència catalana de la CTP.
- 55.** Suport als projectes i promoció de les bones pràctiques de cooperació transfronterera a través del programa operatiu (POCTEFA) en sectors clau per a la construcció europea
- 56.** Potenciació de l'Euroregió Pirineus Mediterrània i les seves iniciatives com a xarxa de cooperació euroregional de referència per a la cooperació territorial a Europa
- 57.** Impuls dels programes, xarxes i col·laboracions amb dimensió mediterrània promoguts per l'ARE
- 58.** Lideratge de l'aliança macroregional i multinivell mediterrània promoguda en el marc de la CIM-CRPM, i promoció d'iniciatives que se'n derivin

Línia d'acció

2.1.2. Coordinació i establiment de sinergies en el desplegament d'estratègies i plans amb incidència en les polítiques a la regió

Un dels principals valors afegits de l'Estratègia mediterrània és aportar coherència i transversalitat a l'acció exterior del Govern en matèria mediterrània. L'Estratègia es dota d'uns eixos i objectius transversals que afecten diferents iniciatives estratègiques i plans d'acció del mateix Govern. L'impuls de la participació de la diversitat d'actors interessats, la coordinació de les pròpies actuacions previstes i l'establiment de sinergies entre diferents àmbits de l'acció exterior és un objectiu del Pla d'acció amb una clara voluntat de contribuir a la incidència d'aquest. Així mateix, les actuacions del Pla permeten dotar les diferents estratègies sectorials que despleguen relacions amb els països de la Mediterrània d'un enfocament que promogui el desplegament de les accions prioritàries i iniciatives rellevants de manera eficaç, i que afavoreixi l'efecte multiplicador de les accions en l'àmbit bilateral.

Iniciatives destacades

- 59.** Coordinació amb el Pla nacional de l'Agenda 2030 per al desenvolupament sostenible
- 60.** Coordinació amb el Pla Àfrica
- 61.** Promoció de l'aplicació de les directrius del Llibre blanc del Pla Europa pel que fa a les polítiques de veïnatge i les xarxes
- 62.** Sinergies en el desplegament de l'Estratègia marítima de Catalunya 2030 i del Pla estratègic 2018-2021 en l'àmbit mediterrani
- 63.** Coordinació amb el Pla director de cooperació al desenvolupament 2019-2022
- 64.** Coordinació amb el Pacte nacional per la interculturalitat

Línia d'acció

2.1.3. Foment de la participació en programes d'àmbit mediterrani

Gairebé una de cada quatre accions desplegades pel Govern a la Mediterrània respon actualment a un programa europeu, i el lideratge en programes de cooperació territorial a la regió per part d'actors catalans és important. D'aquesta manera, el marc de programes europeus es defineix com una prioritat, tant en termes de participació en el seu disseny i desplegament com en la capacitat d'informar sobre les possibilitats que obren per als actors catalans. Lligada a aquest interès dels actors i de la societat civil, hi ha una necessitat d'ampliar el coneixement sobre entitats, programes i projectes per promoure sinergies i col·laboracions futures. D'aquí ve el fet que sigui una prioritat

facilitar espais per conèixer potencials socis en futurs projectes, compartir experiències i bones pràctiques sobre projectes europeus, euroregionals i transfronterers entre els participants i promoure sessions d'informació i assistència tècnica sobre programes principals i convocatòries.

Iniciatives destacades

- 65. Foment i promoció de l'accés a fons i programes d'àmbit mediterrani
- 66. Desenvolupament d'una estratègia de difusió i informació de fons i programes d'àmbit mediterrani
- 67. Impuls d'espais d'intercanvis d'agents i fòrums de projectes, i organització anual de la iniciativa MedCat Partners Forum
- 68. Reforç de l'assistència tècnica a projectes catalans d'àmbit mediterrani

Línia d'acció

2.1.4. Participació i presència de la Generalitat en les institucions, òrgans i agències de la UE i de la Mediterrània

La Generalitat de Catalunya aposta fermament per la integració europea des d'una vocació europeista i mediterrània. I és per això que subratlla el valor únic que juga la cooperació territorial, tant en la seva vessant interregional i transnacional, com d'obertura amb els veïns i com un instrument únic a Europa, de cohesió i de superació de barreres a la integració per mitjà de l'establiment d'espais efectius de col·laboració multinivell. És amb aquesta voluntat que, a partir del Pla d'acció, es pretén aportar incidència en el disseny dels programes tot donant suport a la presència de Catalunya en els comitès de programació i gestió dels programes per incidir en el disseny de programes reforçats i amb fons suficients i que els mecanismes afavoreixin l'impacte d'aquests programes en termes d'actors. Al mateix temps, es promourà la presència catalana en les iniciatives dels organismes i institucions amb una activitat mediterrània que permetin influir i alhora promoure les bones pràctiques dels actors catalans en matèria de cooperació mediterrània.

Iniciatives destacades

- 69. Incidència en el disseny de programes territorials europeus mitjançant la participació en els comitès de programació
- 70. Presència i representació en els comitès de seguiment i gestió (POCTEFA, Programa operatiu FEDER Catalunya, Interreg MED, ENI CBC MED)
- 71. Representació i participació activa de Catalunya en les activitats i iniciatives organitzades per les institucions i organismes euromediterranis (UpM, Diàleg 5+5, ARLEM)

- 72. Participació de Catalunya en iniciatives mediterrànies de cooperació descentralitzada organitzades per organismes europeus (CdR, CESE-Med)
- 73. Contribució en matèria de cooperació descentralitzada mediterrània en comitès sectorials de la CE i agències de la UE

Indicadors de l'objectiu estratègic 2.1.

- Nombre d'iniciatives macroregionals fomentades a la Mediterrània en el marc de les xarxes
- Nombre d'estratègies i plans d'incidència impulsats per incidir en les polítiques de la regió
- Nombre de projectes d'àmbit mediterrani amb participació catalana pública o privada
- Nombre de representats de la Generalitat de Catalunya i d'altres organismes catalans amb càrrec representatiu en xarxes i institucions mediterrànies

O.E: 2.2. Situar la Mediterrània com a prioritat en les polítiques europees

Línia d'acció

2.2.1. Contribució als continguts i les iniciatives d'institucions i organismes d'àmbit mediterrani

El Pla d'acció pretén fomentar i contribuir al coneixement mutu i la cooperació entre els diferents països, societats i cultures mediterrànies que permetin la progressiva construcció a la Mediterrània d'un espai compartit en el marc de les polítiques de partenariat i la Política europea de veïnatge i la UpM. Per tal de fer-ho, donarà suport al desplegament de programes de les principals institucions i centres de referència mediterrànies amb seu a Catalunya. La col·laboració amb el Secretariat de la UpM i l'impuls de l'IEMed com a centre de coneixement de referència en seran dues de les prioritats. Així mateix, es fomentarà l'intercanvi de programes i bones pràctiques a partir del marc dels treballs que Catalunya duu a terme amb les xarxes mediterrànies.

Iniciatives destacades

- 74. Elaboració i desplegament del programa de suport i del Pla de treball amb el Secretariat de la UpM
- 75. Impuls de l'IEMed com a centre de coneixement de referència de polítiques mediterrànies
- 76. Foment de les col·laboracions amb activitats propiciades pels *think tanks* i entitats socials i econòmiques

- 77.** Contribució als programes de treball i intercanvi de bones pràctiques en el marc de les xarxes en les quals participa Catalunya

Línia d'acció

2.2.2. Posicionaments en els principals debats i iniciatives de l'agenda mediterrània europea

És una prioritat reforçar sinergies amb les noves estratègies macroregionals, per afavorir-ne l'eficiència de la implementació amb la concentració temàtica i a posar de relleu la importància de sectors estratègics. És precisament aquesta voluntat d'avançar en una integració europea efectiva que fa necessari dotar la cooperació territorial de fons, instruments i programes que ho facilitin. Per això, Catalunya formula propostes pròpies i en el marc de les demandes que es presenten des de diferents posicionaments subscrits per les principals institucions i xarxes europees i mediterrànies de les quals forma part i on participa de manera activa. Així mateix, la Generalitat de Catalunya prioritza les relacions amb els veïns del sud i el conjunt de la regió mediterrània per impulsar sinergies, coneixement mutu i intercanvi. Aquest intercanvi resulta especialment rellevant en la definició de propostes i iniciatives en el marc de xarxes europees i mediterrànies de les quals formem part (Euroregió, CTP, CIM-CRPM, Quatre Motors per a Europa), així com la participació activa en programes d'influència clara en el debat dels fons de la política de cohesió en clau de cooperació territorial i transfronterera (el programa ENI CBC MED, el projecte Panoramed i la Iniciativa WestMED).

Iniciatives destacades

- 78.** Suport a aliances estratègiques multiactors en l'àmbit de la cooperació territorial mediterrània
- 79.** Contribució als posicionaments estratègics de les xarxes
- 80.** Elaboració de posicionaments propis en el marc de les iniciatives estratègiques impulsades per la UE a la Mediterrània
- 81.** Contribució, en el marc del Llibre blanc del Pla Europa, al desplegament de les polítiques del veïnatge sud
- 82.** Posicionament en polítiques sectorials amb impacte a la Mediterrània

Indicadors de l'objectiu estratègic 2.2.

- Nombre de contribucions als continguts i les iniciatives d'institucions i organismes d'àmbit mediterrani
- Nombre de posicionaments en debats i iniciatives de l'agenda mediterrània europea
- Nombre d'aliances i suports establerts amb organismes euromediterranis

EIX 3. ALIANCES

ALIANCES PER A LA PROJECCIÓ I L'INTERCANVI

O.E: 3.1. Promoure Catalunya com a hub mediterrani

Línia d'acció

3.1.1. Promoure la centralitat de Catalunya com a ecosistema institucional a la Mediterrània: atracció de seus d'organismes i xarxes

La Mediterrània, com un dels nuclis centrals de l'acció exterior catalana, significa per a Catalunya constituir-se com a *hub* mediterrani d'iniciatives que actuïn com a motor, des de Catalunya, per a la integració i la cooperació regional, com és el cas del programa europeu PRIMA, amb secretariat a Barcelona. La promoció de la centralitat de Catalunya a la Mediterrània passa per fomentar-ne el posicionament com a *hub* institucional, amb seus i centres d'organismes que triïn ubicar-se a Catalunya i constitueixin un factor de capitalitat mediterrània. Aquesta pot ser una iniciativa factible tenint en compte la multiplicitat de relacions, complicitats i vincles existents entre les societats de les dues ribes —institucions, actors polítics, actors econòmics i socials. El Pla d'acció preveu accions de promoció que tindran en compte el valor afegit que proporciona el fet de comptar amb institucions mediterrànies representatives, així com el dinamisme de la trentena de centres, institucions internacionals i xarxes dedicades exclusivament a la Mediterrània que tenen seu a Catalunya, i es complementa amb l'entorn d'una societat civil activa i interessada pels problemes que afecten la regió. D'aquí ve l'interès d'elaborar un pla per establir seus a Catalunya, alhora que es reforçaran i promocionaran els centres més actius en acollir xarxes i secretariats d'organismes, i es treballarà activament per potenciar l'establiment d'unitats de gestió dels programes europeus i internacionals amb dimensió mediterrània.

Iniciatives destacades

- 83.** Impuls de secretariats d'organismes internacionals amb seu a Catalunya
- 84.** Promoció d'acollida d'autoritats de gestió de programes a la Mediterrània i secretariats d'iniciatives de nova generació
- 85.** Promoció de càtedres i xarxes d'estudis mediterranis amb seus a universitats catalanes i centres d'estudis
- 86.** Suport a la creació d'observatoris sectorials d'àmbit mediterrani
- 87.** Impuls d'un pla per a l'establiment de seus mediterrànies a Catalunya
- 88.** Consolidació de la seu del Secretariat de la UpM a Barcelona

Línia d'acció

3.1.2. Impuls de plataformes a Catalunya de visibilitat i esdeveniments internacionals amb projecció mediterrània

La posició que juga Catalunya a la Mediterrània pot ser un valor afegit i un element dinamitzador molt important. Malgrat la dispersió territorial i policèntrica que experimenta el món actualment, Barcelona continua sent percebuda com a capital mediterrània en la mesura que és la seu de múltiples xarxes regionals i internacionals, instruments i iniciatives econòmiques i socials de la regió. La idea de mediterraneïtat té per a Catalunya un valor afegit en termes de projecció i d'atracció, ja que inclou unes percepcions inherents sobre l'estil de vida, la creativitat i, en definitiva, que identifiquem i forma part del model de marca Mediterrània. El Pla d'acció promourà l'impuls de plataformes de visibilitat i d'esdeveniments internacionals, així com la difusió d'idees i projectes culturals que amplifiquin la capacitat de projecció de la mediterraneïtat des de Catalunya.

Iniciatives destacades

- 89.** Organització anual de fòrums emblemàtics MedCat Days
- 90.** Organització i acollida de grans esdeveniments, congressos i fires internacionals
- 91.** Difusió d'idees i acció cultural a Catalunya (monogràfics, exposicions, festivals, patrimoni immaterial)
- 92.** Suport a programes de visitants
- 93.** Promoció d'activitats de promoció sectorial (turisme, disseny, art, cultura i esports)
- 94.** Reforçament de la marca Catalunya-Barcelona
- 95.** Suport a iniciatives de col·laboració cultural

Indicadors de l'objectiu estratègic 3.1

- Nombre de noves iniciatives impulsades per situar la centralitat de Catalunya com a ecosistema institucional a la Mediterrània
- Nombre de seus d'organismes i xarxes d'àmbit mediterrani establertes a Catalunya
- Nombre de plataformes de visibilitat i grans esdeveniments a Catalunya amb projecció mediterrània
- Nombre d'actuacions per potenciar la capitalitat mediterrània de Catalunya/Barcelona

O.E: 3.2. Internacionalitzar i projectar Catalunya

Línia d'acció

3.2.1. Desplegament de plans regionals i de país i foment d'acords i convenis

El Pla d'acció permetrà el desplegament d'un dels valors afegits de l'Estratègia com és dotar les relacions amb els països de la Mediterrània d'un enfocament regional integrat, que afavoreixi l'efecte multiplicador de les relacions bilaterals. D'aquesta manera, el foment d'iniciatives i plans regionals aportaran coherència mediterrània a les accions bilaterals. La regió del Magrib en constituirà una prioritat. Aquesta visió es veurà potenciada pel reforçament de les institucions catalanes que treballen a la Mediterrània, tot impulsant la presència institucional al sud i est de la conca. Es durà a terme un esforç important per tal de reflectir la potencialitat del sud d'Europa com a centre innovador i competitiu a través de convenis de col·laboració bilaterals i sectorials.

Iniciatives destacades

96. Foment de les relacions amb el cos consular mediterrani acreditat a Catalunya
97. Impuls de la Iniciativa Magrib per al desplegament de plans i d'actuacions amb els països de la Mediterrània occidental
98. Reforçament i desplegament de la presència catalana al sud i est de la Mediterrània
99. Foment de les relacions bilaterals amb el sud d'Europa i desplegament dels acords mediterranis bilaterals i sectorials
100. Foment de l'establiment d'acords de col·laboració descentralitzada amb actors regionals i locals del sud de la Mediterrània

Línia d'acció

3.2.2. Reforçament de l'acció exterior i impuls dels instruments de projecció pública exterior

Catalunya compta amb uns instruments de projecció exterior en el camp de la internacionalització empresarial, cultural, social i de la cooperació al desenvolupament que treballen a la regió mediterrània. El Pla d'acció pretén donar suport a la internacionalització d'aquestes institucions i de les iniciatives que representin un model d'acció mediterrània. D'aquesta manera, es pretén impulsar una acció exterior que promogui els valors i la missió de l'Estratègia mediterrània enfocada en la creació de lligams econòmics, culturals i d'intercanvi de coneixement i d'experiències entre les societats de les dues ribes. Una de les finalitats d'aquesta projecció és apropar la societat civil i les institucions del país a l'exterior amb l'ànim d'establir ponts de diàleg durables en el temps en ambdós sentits, per tal de sensibilitzar i millorar la capacitat d'internacionalització de la societat catalana cap a la Mediterrània.

L'objectiu també és propiciar l'establiment d'unes relacions a través del model català en àmbits tan rellevants com la cooperació al desenvolupament, l'acció cultural, les relacions empresarials, i també els relatius a models d'esport i d'àmbits com la dieta mediterrània.

Iniciatives destacades

- 101.** Impuls a la internacionalització de les empreses a través d'ACCIÓ
- 102.** Impuls de la projecció cultural de l'Institut Ramon Llull
- 103.** Reforç de l'acció cultural de l'ICEC
- 104.** Col·laboració i suport a les iniciatives de projecció exterior del Diplocat
- 105.** Promoció del model esportiu de Catalunya
- 106.** Consolidació i difusió del model català de cooperació al desenvolupament
- 107.** Promoció de la dieta mediterrània i impuls del *Hub* d'alimentació i gastronomia

Línia d'acció

3.2.3. Suport als intercanvis entre les dues ribes de la Mediterrània i les seves relacions culturals i econòmiques

Amb l'Estratègia es vol activar els diferents instruments de què disposa Catalunya per projectar a la Mediterrània el seu model dinàmic i integrador, i també reforçar les seves polítiques de cooperació al desenvolupament, les relacions que afavoreixen l'intercanvi de coneixements i l'enfortiment institucional. Es pretén així garantir un millor coneixement mutu i bidireccional: entre els països mediterranis i Catalunya i de Catalunya a la Mediterrània. En aquest sentit, la promoció de les relacions i els intercanvis entre actors i professionals serà una prioritat. Dos àmbits seran reforçats a través del Pla d'acció: d'una banda, el foment de la col·laboració entre agents socioeconòmics de l'empresa catalana amb l'impuls de les relacions comercials i captació d'inversions en els països mediterranis, així com el foment de les estratègies marítimes i de l'intercanvi d'experiències; i, de l'altra, el foment de l'intercanvi entre creadors culturals, sense oblidar l'interès central dels intercanvis universitaris a reforçar amb els països del sud i la promoció de la llengua.

Iniciatives destacades

- 108.** Promoció d'intercanvis d'actors i professionals que afavoreixi el foment compartit de coneixements i bones pràctiques
- 109.** Foment del desenvolupament d'estratègies marítimes i d'intercanvi d'experiències i cooperació a través d'aquestes
- 110.** Impuls de programes de mobilitat i intercanvi en diferents àmbits
- 111.** Foment de la col·laboració entre agents socioeconòmics i internacionalització de l'empresa catalana

- 112. Impuls de les relacions comercials, empresarials i la captació d'inversions
- 113. Promoció de la presència catalana en els fòrums de la regió mediterrània
- 114. Suport a l'educació en llengües mediterrànies i a les plataformes de llengües i traduccions
- 115. Foment a la participació dels creadors i empreses culturals catalanes en els principals mercats culturals estratègics
- 116. Impuls a la promoció dels estudis de llengua catalana i a la traducció d'autors catalans a les llengües de la Mediterrània

Indicadors de l'objectiu estratègic 3.2.

- Nombre d'iniciatives o de plans regionals i de país, acords i convenis amb dimensió mediterrània
- Nombre d'iniciatives de projecció exterior amb el sud de la Mediterrània per tipologia
- Nombre d'intercanvis promoguts en l'entorn de la Mediterrània per tipologia
- Nombre d'iniciatives d'impuls de les relacions comercials i empresarials promogudes institucionalment a la Mediterrània

3.2. La governança

Per assegurar la capacitat de resposta i la coordinació de l'Estratègia, s'ha previst un sistema de governança i d'instruments que garanteix la participació d'actors, institucions i departaments de la Generalitat de Catalunya durant el procés d'elaboració tant de l'Estratègia com dels plans d'acció successius; el seguiment de la seva implementació, i que obri possibilitats de noves sinergies i recursos.

Aquests òrgans de governança inclouen:

- El **Departament d'Acció Exterior; Relacions Institucionals i Transparència**, per mitjà de la Secretaria d'Acció Exterior i de la Unió Europea, que proporciona el disseny, l'impuls, la coordinació i el suport tècnic de tot el procés d'implementació i seguiment.
- El **Grup de Treball Interdepartamental de l'Estratègia Mediterrània**, que identifica i posa en marxa les línies d'acció dels plans pluriennals per mitjà d'un procés de coordinació interdepartamental. Els departaments asseguren el desplegament dels plans i al mateix temps col·laboren i participen en la seva avaluació i seguiment. El Grup de Treball serà també l'espai d'intercanvi d'informació, bones pràctiques i partenariats durant tot el procés.

- La **Plataforma MedCat d'actors i experts**, que assessora sobre els objectius estratègics, els àmbits de treball i les prioritats dels plans pluriennals. Es preveu la implicació d'experts, organitzacions de la societat civil, institucions, iniciatives i departaments de la Generalitat de Catalunya en el procés de seguiment i avaluació. Aquesta plataforma comptarà també amb la participació d'actors i experts mediterranis de rellevància.

Gràfic 4 Governança de l'Estratègia

3.3. Seguiment i avaluació

S'ha elaborat un **sistema de seguiment i avaluació** de l'acompliment del desplegament de l'Estratègia i els seus objectius. L'eina concebuda s'ha establert a fi de permetre els processos de decisió que ajudin a assolir els objectius de transformació i canvi identificats. En segon lloc, aquesta serà una eina de transparència i visibilitat, que permetrà comunicar els resultats obtinguts periòdicament i promoure la participació dels agents interessats en el procés de decisió, un aspecte clau en aquest cas en tractar-se d'una estratègia de Govern, que implica diferents departaments i unitats.

Hi ha hagut una fase **de preavaluació del disseny i de formulació coherent dels objectius estratègics** que s'ha realitzat a través del grup de treball mediterrani, que ha contestat un qüestionari qualitatiu, ha aportat els seus inputs sobre recursos i necessitats i ha contrastat sistemàticament les línies d'actuació proposades en el marc dels objectius estratègics plantejats.

L'objectiu d'aquesta avaluació, en una primera fase de l'Estratègia, serà **mesurar el grau d'efectivitat en el seu desplegament mitjançant la implementació del Pla d'acció**.

Durant l'execució del Pla d'acció, s'avaluarà si el procés d'implementació de l'Estratègia és el correcte, fent **seguiment sobre el procés i la implementació de les activitats i els outputs esperats**. Per fer-ho, s'ha dissenyat un marc lògic d'intervenció. En aquest marc es detallen indicadors, mesures d'acompliment i elements de verificació amb relació als objectius estratègics marcats i als resultats esperats durant la implementació del Pla d'acció, que s'han detallat per a cadascun dels objectius estratègics. També s'han establert fites sobre els components de gènere i joventut, així com sobre el total de noves iniciatives engegades i sobre el total d'actuacions.

En una segona fase de desplegament de l'Estratègia, que es preveu començar al final del primer Pla d'acció, és previst d'**avaluar-ne l'impacte** pel que fa als beneficiaris i els canvis i transformacions previstos.

ANNEXOS

LLISTA D'ACTUACIONS DEPARTAMENTALS EN CURS. ANY 2019

EIX 1. COMPROMÍS

COMPROMÍS AMB ELS REPTES GLOBALS

Promovem un model regional per incidir en els reptes d'abast humà, social i econòmic que afecten la totalitat de l'acció exterior de Catalunya

O.E. 1.1. PARTICIPAR EN L'AGENDA GLOBAL A LA MEDITERRÀNIA

L.A. 1.1.1. Contribució a la implementació de les agendes globals a la Mediterrània en coherència amb l'Agenda 2030

DEPT.	ACTUACIONS EN CURS
EXI-CADS	Xarxa d'experts en canvi climàtic i ambiental a la Mediterrània (MedECC)
EXI-CADS- TES	Liderar una aliança de col·laboracions i projectes per a un desenvolupament sostenible en temes com la implementació dels ODS a la Mediterrània
INT	ANYWHERE: Eina multirisc i d'alerta primerenca operativa en l'àmbit europeu; amb França i Itàlia (Horizon 2020)
TES	Observatori mediterrani de canvi climàtic; en el marc de l'Euroregió
TES	Estratègia per a l'adaptació al canvi climàtic 2021-2030
TES	Informe del Grup d'experts de canvi climàtic del Mediterrani - MEDECC
TES	Seguiment dels acords Under2 Coalition (Climate Group)
TES	Pla anual de Regions4 i altres membres
TES	Comunitat de pràctiques europea Regions 4SDGs
TES	"Carta de Barcelona" sobre la renovació energètica d'edificis a la conca mediterrània; amb Itàlia, Grècia, Líban, Tunísia i Algèria (ENI CBC MED)
TES	SHERPA per a la creació d'una metodologia per diagnosticar i preparar la rehabilitació energètica als edificis públics; amb França, Itàlia, Malta, Croàcia i Grècia (Interreg MED)
TES	MICMAC - Mid-mountain Adaptation to Climate Change (LIFE)

TES	PIMA ADAPTA Costas (Canvi climàtic)
TES	Observatori Pirinenc del Canvi Climàtic 2 (OPCC-2); amb França (Interreg-POCTEFA)
TES	ECTAdapt - Espai Català Transfronterer d'Adaptació; amb França (Interreg-POCTEFA)
TES	Climark - Contribuir a la mitigació del canvi climàtic augmentant la capacitat d'embornal dels boscos mediterranis i creant un mercat de crèdits climàtics; amb Itàlia (LIFE)
TES	Acord New Plastics Economy (PNUMA)
TES	Act4litter: mesures per afrontar les escombraries marines i aconseguir els objectius de conservació de la Mediterranean MPAs (àrees marines protegides de la Mediterrània); amb Albània, Croàcia, Xipre, Grècia, Itàlia, Eslovènia i Montenegro (Interreg MED),
TES	Plastic Busters. Manteniment de la biodiversitat i la preservació dels ecosistemes naturals de les MPA pelàgiques i costaneres mitjançant la consolidació dels esforços mediterranis per frenar les escombraries marines; amb Itàlia, França, Croàcia, Albània i Grècia (Interreg MED)
ARP	Viticultura i canvi climàtic a la conca mediterrània
ARP	Contribució a la cimera internacional del oceans 2020 (Compromisos específics de Catalunya respecte al ODS 14)

L.A. 1.1.2. Posicionament de Catalunya en els reptes de les noves geografies globals

DEPT.	ACTUACIONS EN CURS
EXI	Posicionar la Catalunya mediterrània en el marc de les relacions Europa-Àfrica
EXI	Llançament de la iniciativa de ports segurs per a accions humanitàries

L.A. 1.1.3. Prevenció de riscos i gestió d'emergències: humanitàries i naturals, tecnològiques i de seguretat

DEPT.	ACTUACIONS EN CURS
INT	LODE: Sistema d'informació sobre els danys de les emergències en tots els sectors i per a consultes i anàlisis; amb França, Itàlia i Grècia (Mecanisme europeu de Protecció Civil)
INT	POCRISC: Coneixement del risc sísmic, eines de suport a la vigilància i mitigació del risc; amb França (Interreg-POCTEFA)

INT	TENSOR: Plataforma intel·ligent de detecció precoç d'activitats terroristes, radicalització i reclutament, amb França, Itàlia i Grècia (Horizon 2020)
INT	BRIDGE: Suport a autoritats locals en el desenvolupament d'eines i accions per lluitar contra tensions i disturbis socials; amb França, Itàlia i Grècia (Fons de seguretat interior - policia)
INT	Projecte ISM-KA: Aliança de coneixement en gestió de seguretat internacional per a recursos concrets i estructures de col·laboració internacional, i per afrontar els reptes de la seguretat en un món interconnectat; amb França i Itàlia (Erasmus +)
INT	Projecte CCI: Eines basades en proves per a una millor comprensió, aplicació i extensió del Model Europeu de Seguretat, amb França (Horizon 2020)
INT	Projecte COOPEREM: Estratègia transfronterera per respondre de forma global als riscos; amb França (Interreg-POCTEFA)
INT	FIRE IN: millora de les capacitats dels cossos de bombers nacionals i europeus; amb França, Itàlia i Grècia (Horizon 2020)
INT	HEIMDALL: Eina de gestió de riscos i cooperació en la resposta operativa, generació d'escenaris de risc i intercanvi de dades; amb França, Itàlia i Grècia (Horizon 2020)
SLT	AUGGMED: Plataforma 3D basada en els <i>serious games</i> de formació en amenaces de seguretat; amb Grècia i Israel
TES	POCRISC per a una cultura comuna del risc sísmic; amb França (Interreg POCTEFA)

O.E. 1.2. ADVOCAR PER UN MODEL TRANSFORMADOR I DE CIUTADANIA MEDITERRÀNIA

L.A. 1.2.1. Foment del rol dels actors de la societat, com a agents de transformació social i en el marc de la cooperació al desenvolupament

DEPT.	ACTUACIONS EN CURS
EXI-ACCD	Creació d'oportunitats per a la joventut al Marroc
EXI-ACCD	Partenariat amb Fons de dones-Marroc
EXI-ACCD	Suport a les instàncies consultives relatives als centres d'interès dels joves en el marc dels consells de les regions del Marroc
EXI-ACCD	Inclusió de joves i dones vulnerables a Médenine en processos de governança del desenvolupament local i regional amb Tunísia
EXI-ACCD	Promovent el dret a la salut maternoinfantil de les dones refugiades de Palestina que viuen a Jabalia, Franja de Gaza

EDU	PYIRENEFP: Fomentar mobilitat formativa i ocupació; amb França (Interreg-POCTEFA)
EDU	TransferINN: Cooperació R+D+I; amb França (Interreg-POCTEFA)
EDU	Cokleeco: Elaborar un model de formació europeu integrat en la base de pràctiques innovadores; amb França i Itàlia (Xarxa FREREF)
EDU	MoRe4Europe: Mobilitat, restauració i càtering; amb França, Portugal i Itàlia (Erasmus K2)
EDU	KEYMOB_KA2: Eines curriculars d'avaluació i difusió entre socis i agents de formació; amb França (Erasmus K2)
EDU	NEW METRO; amb Itàlia i Grècia (Erasmus K3)
EDU	ReFrame: Creació d'entorn d'aprenentatge basat en el treball, a través del Laboratori Europeu basat en la plataforma REFRAME a escala regional; amb Itàlia i França (Erasmus K3)
EDU	VETMO4TL: Eines comunes a escala europea per al reconeixement, validació i transparència de competències i qualificacions de nivell EQF 4 en el sector del transport i la logística; amb França, Itàlia i Portugal (Erasmus K202)
EDU	2019_W4AL_Sports_IPA_KA2: Desenvolupar hàbits de vida saludables; amb Itàlia i Grècia (Erasmus Esports)
EDU	Mobilitats de professorat i alumnat, curriculars o d'estudis; França, Itàlia, Malta i Portugal (Erasmus K102 i K103)
TSF	Projecte de cooperació descentralitzada a la Mediterrània en l'àmbit de la joventut (2017 -2020); Marroc, Tunísia, França i Itàlia
TSF	Projecte Al Amal de cooperació entre Catalunya i el Marroc per la infància i la joventut
TSF	Projecte TRAMPOLINE per fomentar la mobilitat de les persones joves a fi de millorar-ne l'ocupabilitat; amb França (Interreg POCTEFA) 2018-2020

L.A. 1.2.2. Impuls d'iniciatives en l'àmbit de les migracions, la inclusió i la interculturalitat

DEPT.	ACTUACIONS EN CURS
EDU	Classes de llengua i cultura àrab; amb el Marroc (Programa de Llengua Àrab i Cultura Marroquina)
CLT	Activitats al Museu d'Història de Catalunya, com visites orientades a entitats que treballen amb col·lectius de nousvinguts com a part del projecte d'acollida i coneixement de l'entorn social o del club de lectura "Refugiats"
SLT	MyHealth: millorar la qualitat i l'accés sanitari als IVR nousvinguts (menys de 5 anys). Dones i menors no acompanyats; amb Grècia i Itàlia

TSF	Programa de suport i acollida als refugiats; amb Líban
TSF	MIPEX regional de bones pràctiques en matèria d'acollida i integració; amb França, Grècia i Itàlia, en el marc de la CRPM
TSF	Creació i impuls de la Xarxa de regions interculturals (fase inicial de treball amb el Consell d'Europa i l'Assemblea de les Regions d'Europa (ARE))
ARP	Formació en l'àmbit de la pesca per a joves immigrants ex tutelats i posterior inserció laboral
ARP	Formació nàutica per a tripulants de la ONG Open Arms

L.A. 1.2.3. Suport d'accions en l'àmbit del respecte de l'estat de dret i els drets humans

DEPT.	ACTUACIONS EN CURS
JUS	Xarxa transfronterera d'espais de memòria. Euroregió, França
JUS	Observatori de la llibertat religiosa i de consciència. Euroregió, França

O.E. 1.3. APOSTAR PER UN ESPAI INTEGRAT INTEL·LIGENT I SOSTENIBLE COM A MOTOR DE CREIXEMENT INCLUSIU

L.A. 1.3.1. Impuls del creixement econòmic inclusiu i sostenible, mitjançant el foment de relacions comercials i inversions més justes i dels nous models d'economia (verda, circular i blava)

DEPT.	ACTUACIONS EN CURS
EXI-ACCD	Gestió integrada de residus sòlids a Al Fayhaa - Fase 2; amb Líban
EXI-ACCD	La valorització de les dones joves de la Mediterrània, un sector clau per estimular l'ESS; amb Tunísia
TES	SWITCHMED I. Innovacions socials i ecològiques a la Mediterrània, per aconseguir economies productives, circulars i compartides a la Mediterrània; amb Jordània, Palestina, Egipte, Marroc, Algèria, Tunísia, Líban i Israel (Interreg MED)

TES	GIMED. Suport als empresaris per estimular l'economia verda de la regió mediterrània. Suport a joves i dones per tenir un producte o servei innovador al mercat; amb Líban, Palestina, Tunísia, Egipte i Itàlia (ENI CBC MED)
TES	Suport al centre SCP/RAC en iniciatives d'economia verda i circular
TES	Improvement of Waste Management. "Lebanon Host Communities Support Project" from UNDP (Fase 2)
EMC-ACT	Med Pearls. Posicionar el Mediterrani com a destinació integral de qualitat i excel·lència en <i>slow tourism</i> , a través de la creació de nous productes amb contacte amb les comunitats locals dels diferents països; amb Itàlia, Grècia, Jordània, Palestina i Egipte (ENI CBC MED)
EMC-ACT	Desenvolupament de la xarxa EuroVelo de cicloturisme; amb Xipre, França, Itàlia, Eslovènia, Croàcia i Grècia
ARP	AGRICLOSE: Millora i divulgació de tècniques eficients per al maneig de les dejeccions ramaderes per anar cap a una agricultura més circular i sostenible; amb Itàlia (LIFE)
ARP-EMC	Consolidació d'un projecte WestMED en l'àmbit de la biotecnologia marina
ARP	Consolidació d'una comunitat d'actors implicats en el desenvolupament de l'economia blava de la mediterrània nord occidental basada en els GALP de la subregió

L.A. 1.3.2. Desenvolupament d'iniciatives vinculades al desenvolupament urbà, les infraestructures, el transport, la logística i l'energia

DEPT.	ACTUACIONS EN CURS
TES	GOSUMP Sustainable Urban Mobility Plans & Measures in the Med; amb França, Itàlia i Eslovènia (Interreg MED)
TES	CESBA-MED: creació i homogeneïtzació d'un sistema d'indicadors de sostenibilitat d'àrees urbanes; amb França, Itàlia, Malta, Croàcia i Grècia (Interreg MED)
TES	TRAILS. Incrementar el nombre d'enllaços ferroviaris de mercaderies entre Catalunya i Occitània, impulsat pel Comitè de Serveis Multimodals de Transport de Catalunya; amb França (Interreg POCTEFA)

TES	Reactivació de la Taula Estratègica del Corredor del Mediterrani: Participació en els òrgans europeus de governança del Corredor Mediterrani i les xarxes regionals implicades i Comitè de Serveis Multimodals; especialment amb França
TES-CETMO	Activitats de cooperació del Centre d'Estudis de Transport en la Mediterrània Occidental (CETMO); amb França, Itàlia, Malta, Portugal, Algèria, Líbia, Marroc, Mauritània i Tunísia
TES	EnerNETMob. "Plans d'electromobilitat sostenible" per crear una "xarxa d'electromobilitat interregional" que creua ciutats de tota l'àrea transnacional de MED; amb Grècia, Malta, Itàlia, Xipre, Albània, Croàcia, Eslovènia, Portugal, França i Montenegro (Interreg MED)

L.A. 1.3.3. Creació d'espais compartits de recerca, innovació i coneixement

DEPT.	ACTUACIONS EN CURS
VEH	Líder del WP d'Innovació del PANORAMED
PDA	Desenvolupament d'una xarxa mediterrània de <i>living labs</i> ; amb Marroc, Tunísia, Egipte, Israel, Líban, Palestina, Turquia, Itàlia, França i Grècia
INT	STEFAs: Assolir una àrea europea de ciència forense; amb Itàlia (Fons de seguretat interior - policia)
SLT-AQuAS	EIT Health. Innovació i emprenedoria per a una vida saludable i un envelliment actiu; amb Itàlia i França
SLT-AQuAS	ANTISUPERBUGS-PCP: Sistema innovador d'eHealth per al maneig de la malaltia i la participació activa dels pacients en el procés terapèutic; amb Grècia i Itàlia (compra pública innovadora)
SLT-AQuAS	PROCURA: Transformació digital i la introducció de noves tecnologies en l'atenció socio sanitària en l'àmbit de l'envelliment actiu; amb França i Portugal (compra pública innovadora)
SLT-AQuAS	Ritmocore: Model integral d'atenció per a pacients amb bradicàrdies que necessiten un marcapassos; amb Itàlia (compra pública innovadora)
SLT-AQuAS	Scale up: Identificar elements de bona pràctica i potencialment escalables en atenció integrada; amb Grècia (compra pública innovadora)
SLT-AQuAS	STARS: solucions eHealth fetes a mida - evitar i/o reduir l'estrès i l'angoixa dels pacients que s'afronta en procediments assistencials continuats, en especial cirurgia; amb Itàlia i Grècia
SLT-AQuAS	JA-Chrodis Plus: gestió dels reptes derivats de la cronicitat; amb Croàcia, França, Grècia, Itàlia, Malta, Portugal, Sèrbia i Eslovènia

SLT-AQuAS	ACT ON DEMENTIA: Promoure i avaluar la implementació de recomanacions de bones pràctiques, basades en l'evidència, per millorar la qualitat de vida i l'atenció a les persones amb demència i els seus cuidadors; amb Grècia, Itàlia i França
SLT	Trillium Bridge: Comunitat global per a la pràctica de la innovació en salut digital per a casos d'emergència o d'atenció no planificada en qualsevol territori; amb Grècia, França i Itàlia
EMC-ACCIO	Projecte EMPOWA; amb Grècia (COSME)
EMC-ACCIO	Projecte EMPOWA; amb Itàlia (COSME)
EMC-ACCIO	8 accions Marie Curie amb Itàlia (Horizon 2020)
EMC-ACCIO	4 accions Marie Curie amb França (Horizon 2020)
EMC-ACCIO	Conveni de col·laboració amb Israel Innovation Authority (Matimop)
EMC	Impuls projecte Innovació amb l'Euroregió; amb França (Horizon 2020)
ARP	Les malvasies del Mediterrani; amb Grècia, Croàcia i Itàlia
ARP	REVE.Net. Xarxa de centres de R+D en viticultura de muntanya, forta pendent i petites illes; amb Portugal, França i Itàlia
ARP-EMC	Impuls de l'estructuració d'una xarxa científica d'excel·lència en l'àmbit marítim a Catalunya

EIX 2. INCIDÈNCIA

INCIDÈNCIA I PROJECTE RENOVAT

Des de Catalunya, contribuïm a la construcció d'un projecte renovat a la Mediterrània

O.E. 2.1. AMPLIAR LA CAPACITAT D'INCIDÈNCIA DE CATALUNYA

L.A. 2.1.1. Foment d'iniciatives macroregionals a la Mediterrània en el marc de les xarxes

DEPT.	ACTUACIONS EN CURS
VEH	Participació en els comitès executius de la Comunitat de Treball dels Pirineus i membre de l'Autoritat de Gestió del Programa Operatiu Espanya-França-Andorra (POCTEFA) 2014-2020
EXI-ARP	Contribuir en la Iniciativa Marítima per a la Mediterrània Occidental (WestMED Initiative)
EXI	Participació a la Comissió Intermediterrània de la CRPM
EXI	Participació a l'Euroregió
EXI	Participació a la CTP
SLT	Projecte ICTUS: amb França (Interreg SUDOE)
SLT	Onconet: xarxa d'excel·lència en oncologia al sud d'Europa; amb França i Portugal (Interreg Sudoec)
SLT	Xarxa de professionals de centres hospitalaris que treballen en l'àmbit de l'envelliment; amb França i Andorra (Interreg POCTEFA)
TES	CONNECT. Afavorir la xarxa de transport públic transfronterer d'autobusos a destinació i adaptada a les necessitats de les persones; amb França (Interreg POCTEFA)
TES	EPirEMed: intercanvi d'experiències pirinenques, emocions mediterrànies; amb França (Interreg POCTEFA)
TES	ADNPYR. Valorització del patrimoni pirinenc i de cooperació de la Xarxa d'Educació Pirineus Vius; amb França (Interreg POCTEFA)
CLT	ARTIS: Art per a la inclusió social i l'accessibilitat en l'àmbit transfronterer (Interreg-POCTEFA)

EMC-ACCIO	Projecte europeu TRAILS; amb França (Interreg POCTEFA)
ARP	Alberapastur. Valorització dels recursos bovins i silvopastorals al massís transfronterer Pirineus Mediterrani; amb França (Interreg POCTEFA)
ARP	Grup de treball d'agricultura en forta pendent; amb França
ARP	Acollida estudiants ERASMUS Plus; amb Itàlia
ARP	Projecte PALVIP; amb França (Interreg POCTEFA)

L.A. 2.1.2. Coordinació i establiment de sinergies en el desplegament d'estratègies i plans amb incidència en les polítiques a la regió

DEPT.	ACTUACIONS EN CURS
VEH	Impulsar la dimensió mediterrània de l'ARE
EXI	Llançar una iniciativa de <i>lobby</i> per situar la Mediterrània com una prioritat de les institucions europees i internacionals
EXI	Coordinació amb el Pla Àfrica (en curs de desenvolupament)
EXI	Desplegament del Pla Europa i elaboració del Llibre blanc en matèria de polítiques de veïnatge i xarxes
EXI	Sinergies en el desplegament de l'Estratègia marítima de Catalunya 2030 i del Pla estratègic 2018-2021 en l'àmbit mediterrani
EXI	Coordinació amb el Pla director de cooperació al desenvolupament 2019-2022
EXI	Coordinació amb el Pla nacional de l'Agenda 2030 per al desenvolupament sostenible
EXI	Coordinació amb el Pla de la ciutadania (en curs de desenvolupament)
ARP	Estratègia marítima de Catalunya: Pla estratègic 2018-2021

L.A. 2.1.3. Foment de la participació en programes d'àmbit mediterrani

DEPT.	ACTUACIONS EN CURS
VEH	Coordinació (assignació, gestió, seguiment i control) de recursos europeus a través del PO FEDER Catalunya 2014-2020
VEH/EXI	Soci de la plataforma PANORAMED
VEH	Interreg Sudoe: Assistència tècnica a les entitats catalanes en la presentació de projectes i comitès de programació
VEH	Interreg Med: Assistència tècnica a les entitats catalanes en la presentació del programa i comitès de programació
VEH	Interreg Europe: Assistència tècnica a les entitats catalanes en la presentació de projectes i comitès de programació
EXI	ENI CBC MED: Participar al Comitè de Seguiment Conjunt del programa i suport als projectes catalans
EXI	Reforçar la presència i la participació catalana en els diferents fons i programes d'àmbit mediterrani
EXI-ACCD	Suport a la presentació de propostes de convocatòries de la UE adreçades a països de la ribera sud i est de la Mediterrània
EMC	Projectes de recerca d'universitats i centres
ARP	Contribució de la implementació de la Mid-Term Strategy de la Comissió General de Pesca de la Mediterrània (CGPM-FAO)
ARP	Contribució de la implementació de la Declaració MedFish4Ever de la Unió Europea (Política pesquera Mediterrània)
ARP	Contribució al disseny i la implementació del Pla de gestió multi-anual per a la pesca demersal a la Mediterrània Occidental de la UE (Lobby tècnic i polític)

L.A. 2.1.4. Participació i presència de la Generalitat en les institucions, òrgans i agències de la UE i de la Mediterrània

DEPT.	ACTUACIONS EN CURS
VEH	Vicepresidència de l'ARE
EXI	Participar a l'Assemblea Regional i Local Euromediterrània (ARLEM)
EXI	Presidència de la CTP (2019-2021)

EXI	Liderar xarxes europees i internacionals d'abast mediterrani
TSF	Presidència d'Eurodissey - Assemblea de les Regions d'Europa (ARE)
ARP	Participació activa i contribució al pressupost del Consell Consultiu de Pesca del Mediterrani de la Comissió Europea (MedAC)

O.E. 2.2. SITUAR LA MEDITERRÀNIA COM A PRIORITAT EN LES POLÍTIQUES EUROPEES

L.A. 2.2.1. Contribució als continguts i les iniciatives d'institucions i organismes d'àmbit mediterrani

DEPT.	ACTUACIONS EN CURS
VEH/EXI	Lobby i intercanvi de bones pràctiques mediterrànies a l'ARE, l'Euroregió Pirineus Mediterrània, CTP, ARE i CRPM
EXI	Pla de treball amb el Secretariat de la UpM
EXI	Foment de col·laboracions amb entitats socioeconòmiques i <i>think tanks</i>
EXI	Convertir l'IEMed en el centre de referència de polítiques mediterrànies europees

L.A. 2.2.2. Posicionaments en els principals debats i iniciatives de l'agenda mediterrània europea

DEPT.	ACTUACIONS EN CURS
VEH	Contribució als document de posicionament sobre el període de programació 2014-2020 de l'Euroregió Pirineus Mediterrània, CTP, ARE i CRPM
VEH/EXI	Elaboració de posicionaments sobre iniciatives de la UE d'interès d'impacte a la Mediterrània: Instrument de Cooperació Internacional (veïnatge) i Objectiu de Cooperació Territorial Europea (CTE)
EXI	Suport a la MedCop Alliance
EXI	Contribució en el marc del Pla Europa sobre el desplegament de les polítiques de veïnatge sud
ARP - DG Pesca	Posicionament en l'Estratègia marítima europea

EIX 3. ALIANCES

ALIANCES PER LA PROJECCIÓ I INTERCANVI

Aportem visibilitat, incentivem les relacions i els intercanvis i acostem la Mediterrània a la societat catalana

O.E. 3.1. PROMOURE CATALUNYA COM A HUB MEDITERRANI

L.A. 3.1.1. Promoure la centralitat de Catalunya com a ecosistema institucional a la Mediterrània: atracció de seus d'organismes i xarxes

DEPT.	ACTUACIONS
PRE	Acord amb el Secretariat de la UpM
EXI	Suport a la iniciativa PRIMA
EXI	Promoure Catalunya com a <i>hub</i> mediterrani d'organismes i institucions
EXI	Promoció d'activitats i estudis mediterranis en universitats i centres de Catalunya
EXI	Suport a la creació d'observatoris sectorials en l'àmbit mediterrani
EXI	Impuls d'un pla per a l'establiment d'un <i>lab</i> mediterrani institucional

L.A. 3.1.2. Impuls de plataformes a Catalunya de visibilitat i esdeveniments internacionals amb projecció mediterrània

DEPT.	ACTUACIONS
PRE-Esports	Organització d'una prova de la Volta Ciclista a Catalunya a l'Alguer
PRE-Esports	World Roller Games Barcelona 2019
PRE-Esports	World Sport Games Tortosa 2019
PRE-Esports	Campionat del Món de Piragüisme en aigües braves, Sort 2019
EXI	Commemoració 25è aniversari de la Declaració de Barcelona. Incidir en la renovació del projecte euromediterrani en ocasió del Barcelona +25

EXI	Conferència MedCat Days
EXI	Iniciatives de reforçament de la marca Catalunya-Barcelona
EXI-CETC	Publicació d'un monogràfic sobre la Mediterrània de la revista <i>IDEES</i> (2020)
CLT	PROMETHEUS: Salvaguarda i promoció de les falles del Pirineu; amb França (Interreg-POCTEFA)
CLT	Fira Mediterrània (2019, Sardenya)
CLT	La cultura oral dels paisatges culturals agraris de l'Euroregió Pirineus Mediterrània; amb França
CLT	Poesia als parcs. Lletres i paisatges. Catalunya i l'Alguer
CLT	Programa Lletres en Viu; amb França, Andorra i Itàlia
CLT	Conveni de col·laboració "País d'Art i d'Història"; amb França
CLT	Suport als centres d'estudis de parla catalana en l'àmbit de la cultura, tant des de la perspectiva de la cultura popular com del patrimoni cultural
CLT	Exposició "Els grecs d'Occident"; amb França i Itàlia
CLT	Missió arqueològica a Pompeia
CLT	Ruta del Ferro dels Pirineus; amb Andorra i França
CLT	PYRFER: Valoritzar el patrimoni vinculat a la indústria metal·lúrgica; amb França (Interreg-POCTEFA)
CLT-ICEC	Participació al Mercat de Música Viva de Vic, amb participació d'artistes i programadors de la Mediterrània
CLT-ICEC	Mostra de Cinema Àrab i Mediterrani a la Filmoteca de Catalunya, amb presentació de films de la conca mediterrània
CLT-ICEC	Col·laboració en el mercat del documental Medimed, per a la promoció, el desenvolupament i la distribució de produccions documentals dels països de la UE i el sud de la Mediterrània
TES	Participació en la organització del Congrés d'Enginyeria de la Mediterrània
TES	Catalunya Circular Economy Hotspot 2020
ARP	Projecte Qualify. Millora de la competitivitat de les empreses agroalimentàries i potenciació de la internacionalització; amb França, Eslovènia i Grècia (Interreg Europe)
ARP	Concurs de les garnatxes del món (Conca mediterrània)

O.E. 3.2. INTERNACIONALITZAR I PROJECTAR CATALUNYA

L.A. 3.2.1. Desplegament de plans regionals i de país i foment d'acords i convenis

DEPT.	ACTUACIONS
EXI	Impuls de la Iniciativa Magrib
EXI	Incrementar la presència i la cooperació catalana amb els països de la riba sud
EXI	Acords amb regions del sud d'Europa
EXI	Acords amb regions i països del sud i est de la Mediterrània
INT	Relacions amb els consolats dels països mediterranis presents a Catalunya per fomentar accions de col·laboració bilaterals
SLT	Conveni amb l'Etablissement français du sang; amb França
SLT	Acord comercial amb Anamedis Ike (teixits); amb Grècia
SLT	Conveni amb Negerin In Dental, Grècia
SLT	Conveni amb OstéoBanque, Auvergne, França
SLT	Acord d'intencions amb Episkey S.R.L. (banc de sang de cordó); amb Itàlia
SLT	Conveni amb Osteobanque, Clermont Ferrand; amb França
SLT	Fondazione Banca Dei Tesuti di Treviso, Onlus, amb Itàlia
CLT-ICEC	Convenis de col·laboració audiovisual; amb França

L.A. 3.2.2. Reforçament de l'acció exterior i impuls dels instruments de projecció pública exterior

DEPT.	ACTUACIONS
PRE-Esports	Lideratge del projecte Erasmus+ Esport: Open Data for Sport Governance
PRE-Esports	Participació en els projectes Erasmus+ Esport: BIG4SPORTS i Walks for life

PRE-Esports	Participació en el projecte Erasmus+ Esport: TOGETHER per a la promoció de jocs i esports europeus tradicionals
PRE-Esports	Participació en el projecte Erasmus+ Esport: WE-CARE per a l'establiment d'un centre nacional de desenvolupament i atenció als atletes
PRE-Esports	Participació en el projecte Erasmus+ Esport: FUTURE per al desenvolupament d'un programa de formació per a entrenadors dirigit a la inclusió social a través de l'esport
CLT-ICEC	Estand institucional al Festival Int'l du Court Métrage de Clermont Ferrand (anual); amb França
CLT-ICEC	Estand institucional i acció professional, al MIPTV, Cannes
CLT-ICEC	Estand-pavelló i acció professional al MIF - Marché International du Film, Cannes
CLT-ICEC	Estand institucional i acció professional, al MIFA, Annecy - Marché International du Film d'Animation
CLT-ICEC	Participació en el Sunny Side of the Doc. Festival i mercat de documentals, La Rochelle
CLT-ICEC	Acció professional al MaMA Event, París
CLT-ICEC	Estand institucional i activitat professional al Mipcom, Cannes
CLT-ICEC	Participació al MIDEM, trobada internacional dels professionals del sector de la música a Cannes
CLT-ICEC	Estand institucional al 5è Forum Entreprendre dans la culture
CLT-ICEC	Festival "Petits et grans" i trobada d'empreses franceses i catalanes, a Nantes
CLT-ICEC	Cicles i retrospectives: Barbet Schroeder (França)
CLT-ICEC	Festival VISA for Music Rabat
CLT-IRL	Istanbul Poetry Festival
CLT-IRL	Festival Atta Istanbul
CLT-IRL	Fira del Llibre l'Istanbul
CLT-IRL	Festival D-CAF al Caire
CLT-IRL	Ensenyament de la llengua catalana a 11 universitats franceses
CLT-IRL	Ensenyament de la llengua catalana a Israel
CLT-IRL	Ensenyament de la llengua catalana a 12 universitats italianes

CLT-IRL	Celebració Anno Rodoreda a Itàlia
CLT-IRL	Biennal d'Art de Venècia
CLT-IRL	Biennal d'Arquitectura de Venècia
CLT-IRL	Festival Reims Scènes d'Europe, Reims
CLT-IRL	FOG Triennale Milano Performing Arts festival, Milà
CLT-IRL	Haifa International Children's Theatre
CLT-IRL	Biennale Internationale des Arts de la Marionnette, París
CLT-IRL	Bach en Combrailles
CLT-IRL	Festival de rue, Ramonville
CLT-IRL	Festival Instances - Espace des Arts, Chalon sur Saone
CLT-IRL	Circumnavigando Festival, Gènova
CLT-IRL	Different! L'autre cinéma espagnol, París
CLT-IRL	Jazz Tales Festival
CLT-IRL	Festival International de Musique Symphonique d'El Jem
CLT-IRL	Rocher de Palmer, Cenon
CLT-IRL	Regarde/Collective Mirr, París
EMC-ACCIÓ	Missions empresarials amb Itàlia i França

L.A. 3.2.3. Suport als intercanvis entre les dues ribes de la Mediterrània i a les seves relacions culturals i econòmiques

DEPT.	ACTUACIONS
PRE-Esports	Concentracions temporals / estada Club de Natació França
PRE-Esports	Concentracions temporals / estada Selecció Waterpolo Femení Grècia
PRE-Esports	Concentracions temporals / estada Selecció Italiana Waterpolo i Federació Italiana Gimnàstica

PRE-Esports	Concentracions temporals / estada Federació Francesa de Gimnàstica
EXI	Iniciativa Nicòsia: Plataforma de cooperació amb autoritats locals de Líbia
EDU	Activitats de formació i difusió de llengua i cultura italiana, per a professorat i alumnat no universitari a Catalunya
EDU	Intercanvi de bones pràctiques en eines de formació professional, amb França (Montpeller)
EDU	Intercanvi de bones pràctiques en eines de formació professional, amb França (Lyon)
EDU	Intercanvi de bones pràctiques en eines de formació professional, amb França (Grenoble)
EDU	Intercanvi de bones pràctiques en eines de formació professional, amb França (Dijon)
EDU	Activitats de cooperació educativa en formació i difusió de llengua i cultura francesa; amb França
EDU	Projecte pilot "La Méditerranée: une mer de rencontres"; amb Tunísia i Líban (eTwinning Plus)
SLT	Conveni Gamida Cell, Jerusalem; amb Israel
CLT	Projectar la cultura catalana a la Mediterrània
CLT	"Mediterrània. Músiques que es toquen". Cicle de concerts de músiques i artistes de diferents indrets de la Mediterrània; Itàlia, Albània, Grècia i Tunísia
CLT	Participació en el Jumelage entre la UE i el Marroc per al reforçament institucional del Ministeri de Cultura i Comunicació marroquí; amb Itàlia, França i Marroc (Twinning)
CLT-ICEC	Restauracions i projecció internacional del film marroquí <i>De quelques événements sans signification</i> (Mostafa Derkaoui, 1974); a Marroc, Itàlia i Alemanya
CLT-ICEC	Regional Creative Industries Alliance. Presentació de polítiques culturals a països membre del projecte
EMC-ACCIÓ	Missions empresarials amb Marroc i Turquia
EMC-ACCIÓ	ANIMA Investment Network
EMC	Projecte europeu TheNextSociety; amb països del sud i l'est del Mediterrani (Europeaid)

LLISTAT D'ACRÒNIMS

5+5	Fòrum de la Mediterrània Occidental (Diàleg 5+5)
ACCD	Agència Catalana de Cooperació i Desenvolupament
ACCIO	Agència per a la Competitivitat de l'Empresa
ACT	Agència Catalana de Turisme
AQuAS	Agència de Qualitat i Avaluació Sanitàries
ARE	Assemblea de les Regions d'Europa
ARLEM	Assemblea Regional i Local Euromediterrània
ARP	Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació
CADS	Consell Assessor per al Desenvolupament Sostenible
CdR	Comité de les Regions
CE	Comissió Europea
CESE	Comitè Econòmic i Social Europeu
CETC	Centre d'Estudis de Temes Contemporanis
CETMO	Centre d'Estudis del Transport de la Mediterrània Occidental
CIDOB	<i>Barcelona Centre for International Affairs</i> Centre de Barcelona d'Afers Internacionals
CIM	Comissió Intermediterrània (de la CRPM)
CLT	Departament de Cultura
CRPM	Conferència de Regions Perifèriques Marítimes
CTP	Comunitat de Treball dels Pirineus
Diplocat	Patronat Catalunya Món - Consell de Diplomàcia Pública de Catalunya
EDU	Departament d'Educació
EMC	Departament d'Empresa i Coneixement
ENI CBC MED	<i>European Neighbourhood Instrument. Cross-Border Cooperation Mediterranean Sea Basin Programme (2014-2020)</i>
EXI	Departament d'Acció Exterior, Relacions Institucionals i Transparència
ICEC	Institut Català de les Empreses Culturals
IEMed	Institut Europeu de la Mediterrània

INT	Departament d'Interior
IRL	Institut Ramon Llull
JUS	Departament de Justícia
MedCities	Xarxa de Ciutats Mediterrànies
MedECC	<i>Mediterranean Experts on Climate and Environmental Change</i> Plataforma d'experts en canvi climàtic i ambiental a la Mediterrània
ODS	Objectius de Desenvolupament Sostenible
PDA	Departament de Polítiques Digitals i Administració Pública
POCTEFA	Programa INTERREG V-A. Espanya–França-Andorra
PRE	Departament de la Presidència
PRIMA	<i>Partnership for Research and Innovation in the Mediterranean Area</i> Associació per a la Investigació i la Innovació a la Regió Mediterrània
SCP/RAC	Centre d'Activitat Regional pel Consum i la Producció Sostenible
SLT	Departament de Salut
TES	Departament de Territori i Sostenibilitat
TSF	Departament de Treball, Afers Socials i Famílies
UE	Unió Europea
UniMed	Unió de les Universitats de la Mediterrània
UpM	Unió per la Mediterrània
VEH	Departament de la Vicepresidència i d'Economia i Hisenda

